

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z.Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**KRIMINOLOGICKÉ ASPEKTY KRIMINALITY
MLÁDEŽE NA ÚZEMÍ ČR**

Autor práce: Pavlína Válková, DiS.

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Bc. Josef Kříha

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2018

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona číslo 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Bc. Josefu Křihovi, za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

VÁLKOVÁ, P., DiS. *Kriminologické aspekty kriminality mládeže na území ČR : bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú., 2018. 80 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Bc. Josef Kříha.

Klíčová slova: Kriminalita mládeže, Mládež, dítě, odbor sociálně právní ochrany dítěte, sociálně patologické jevy, trestný čin, přestupek, výchovná opatření, ochranná opatření, trestní opatření

Bakalářská práce (dále jen „práce“) formou teoreticko-empirického vhledu poukazuje k vybraným interdisciplinárně orientovaným konsekvencím kriminality mládeže v rámci teritoriálního území České republiky. Práce rámcově reflektuje fenomén kriminality mládeže a dalších vybraných sociálně patologických jevů, včetně zájmové demonstrace protiprávního jednání, spojeného s kriminalitou mládeže. Hlavním cílem práce je charakterizovat základní pojmosloví, východiska a také protiprávní jednání spojené s kriminalitou mládeže. Vedlejším cílem práce je formou užití kazuistiky poukázat k vybraným procesním aspektům postupu místně a věcně příslušného policejního orgánu a další spolupráci s OSPOD. Dalším vedlejším cílem práce je komparovat kvantitativní data u registrovaných trestných činů u mládeže v posledních letech a tyto vyhodnotit k čemuž byla využita statistická data z policejních statistik, které reflektují dynamiku vývoje kriminality v rámci určujícího období mezi léty 2010 - 2016. Teoretická část práce je obohacena o část empirickou, ve které je proveden již zmíněný rozbor kazuistiky. Empirická část vymezuje kvalitativní výzkumné šetření, ve kterém celkem 57 respondentů mladších 18-ti let odpovídalo na celkem osm otázek zkoumané problematiky. Kvalitativní výzkumné šetření je zaměřeno na verifikaci či falsifikaci jednoznačně vymezených dílčích hypotéz, které jsou následně konfrontovány s výsledky šetření.

ABSTRACT

VÁLKOVÁ, P., DiS. *Criminological Aspects of Youth Crime in the Czech Republic: Bachelor Thesis*. České Budějovice: University of European and Regional Studies, z.ú., 2018. 80 pp. Head of the bachelor thesis: Mgr. Bc. Josef Kříha.

Keywords: Juvenile delinquency, youth, child, department of social and legal protection of children, social pathology, a crime, an offence, educational measures, protective measures, criminal measures

The bachelor thesis (hereinafter referred to as "work") in the form of a theoretical-empirical insight summarizes the present criminological aspects of youth crime in the Czech Republic. The thesis deals with juvenile crime itself and selected social pathological phenomena as well as with illegal acts related to juvenile delinquency. The main aim of the thesis is to characterize the basic terminology and the starting points related to juvenile delinquency as well as the offenses related to juvenile delinquency. The secondary aim of the work is to use the case history, to point out the selected procedural aspects of the procedure of the locally and materially competent police body and to further cooperate with the Department of Social and Legal Protection of the Child. Another secondary aim of the thesis is a comparative method to compare statistical data on all crimes in youth in recent years and to evaluate them for which statistical data from police statistics were used. Based on these to find out, what the dynamics of the development of crime in the period under review. The theoretical part is enriched by the empirical part, which is made already mentioned analysis of case studies. In the empirical part, our own research was carried out in the form of a questionnaire survey in which a total of 57 respondents under 18 responded to a total of 8 questions from the studied subject. The questionnaire survey identified hypotheses that were subsequently confronted with the results of the survey.

Obsah

ÚVOD	9
CÍL A METODIKA	10
1 ZÁKLADNÍ POJMOSLOVÍ A VÝCHODISKA.....	11
1.1 Dítě	11
1.2 Mladiství.....	11
1.3 Delikvence	11
1.4 Sociálně patologické jevy	12
1.5 Kriminalita.....	12
1.5.1 Provinění	12
1.5.2 Čin jinak trestný.....	12
1.5.3 Věková hranice trestní odpovědnosti.....	13
2 ČINITELE OVLIVŇUJÍCÍ KRIMINALITU MLÁDEŽE	14
2.1 Psychosociální vývoj	14
2.2 Rodina.....	14
2.3 Škola	15
2.4 Média	15
3 VYBRANÉ SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÉ JEvy	16
3.1 Šikana a agrese	16
3.1.1 Druhy šikany	17
3.1.2 Dětská oběť šikany.....	17
3.1.3 Agresor.....	18
3.1.4 Typologie agresora.....	18
3.2 Kyberšikana	19
3.3 Záškoláctví	20
3.4 Alkoholismus.....	21
3.5 Drogová závislost	22

4	ODBOR SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ A SPOLUPRÁCE S JINÝMI ORGANIZACEMI	23
4.1	Odbor sociálně-právní ochrany dětí	23
4.2	Spolupráce Odboru sociálně-právní ochrany dětí se státními organizacemi....	23
4.3	Školství.....	24
4.4	Zdravotnictví	24
4.5	Spolupráce Policie ČR a Obecní policie	24
5	NEJČASTĚJŠÍ PŘESTUPKY A TRESTNÉ ČINY U MLÁDEŽE	25
5.1	Vybrané přestupky.....	25
5.2	Vybrané trestné činy	27
5.3	Statistické porovnání kriminality	32
6	SANKCIONOVÁNÍ MLADISTVÝCH	38
6.1	Výchovná opatření.....	38
6.1.1	Dohled probačního úředníka	39
6.1.2	Probační program.....	39
6.1.3	Výchovné povinnosti	40
6.1.4	Výchovná omezení.....	40
6.1.5	Napomenutí s výstrahou.....	41
6.2	Ochranná opatření	41
6.3	Trestní opatření.....	42
6.3.1	Obecně prospěšné práce	42
6.3.2	Peněžitě opatření	43
6.3.3	Peněžitě opatření s podmíněným odkladem výkonu	43
6.3.5	Domácí vězení.....	44
6.3.6	Podmíněné odsouzení a podmíněné odsouzení s dohledem	45
6.3.7	Odnětí svobody	45
7	EMPIRICKÁ ČÁST	46
7.1	Cíl empirické části	46

7.2	Popis příkladu empirické části.....	46
7.3	Analyticko-syntetizující rozbor příkladu.....	47
7.3.1	Práce na místě činu a úřední záznam	47
7.3.2	Úřední záznam o zajištění osoby	48
7.3.3	Úřední záznam o ohledání místa přestupku	48
7.3.4	Úřední záznam o podání vysvětlení.....	49
7.3.5	Úřední záznam o skončení šetření	49
7.3.6	Upozornění.....	49
7.4	Kvalitativní výzkumné šetření.....	50
7.4.1	Metody a cíle kvalitativního výzkumného šetření	50
7.4.2	Výsledky kvalitativního výzkumného šetření.....	50
7.4.3	Vyhodnocení odpovědí	51
	ZÁVĚR.....	56
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	58
	SEZNAM PŘÍLOH.....	61

ÚVOD

Kriminalita mládeže je v dnešní době celospolečensky stále aktuální téma, které je velmi často diskutované a také velice diskutabilní. Faktem je, že obecně problematika tzv. sociálně-patologických jevů, kam lze zařadit i fenomén kriminality mládeže, v sobě zahrnuje jevy, které jsou pro společnost nebezpečné (škodlivé), ale také nežádoucí. Dnešní děti a mládež jsou ovlivněny řadou vlivů, a to ať vnitřních nebo vnějších. Na této věci je bohužel smutné to, že se nejedná pouze o pozitivní vlivy, ale v dnešní době spíše o vlivy negativní. Dalo by se hovořit o velkém množství negativních jevů, kdy se hlavně jedná o užívání návykových látek, alkoholismus, šikana, kyberšikana, kriminalita a podobně. Hlavním cílem práce, je především tuto problematiku přiblížit laické veřejnosti.

Teoretická část objasňuje základní pojmosloví a východiska zkoumané oblasti a společně s tímto i další nezbytné definice několika základních pojmů, které právě toto téma spojují. Dále se zde autorka zaměřila na činitele ovlivňující kriminalitu mládeže a vybrané sociálně patologické jevy jako je šikana a agrese, alkoholismus, kyberšikana, jejich druhy a rozdělení. V práci je také zmiňována a popisována role a funkce Odboru sociálně právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“) a také spolupráce s dalšími, zejména neziskovými organizacemi. V neposlední řadě se zpracovatelka práce zabývá z pohledu fenomenologického nejčtetnějším protiprávním jednáním mladistvých, jejím rozdělením a také sankcionováním mladistvých. Jsou zde popsány jednotlivé druhy sankcí a také podmínky jejich ukládání.

V empirické části práce je specifikován konkrétní příklad protiprávního jednání mladistvých. Na kterém je demonstrována kazuistika, postup policie a také zapojení dalších institucí. Následně v přílohách jsou uvedeny i konkrétní formuláře, které jsou ze strany policie ve věci zpracovávány. V tomto příkladu jsou veškerá data smyšlená, tyto neukazují na nikoho konkrétního. A je zde patrný také dopad protiprávního jednání na mladistvého a následně s tím na jeho rodinu.

Součástí empirické části je také kvalitativní výzkumné šetření. Toto je cílené na respondenty mladší 18-ti let. V tomto odpovídá celkem 57 respondentů na osm otázek cílených na zkoumanou problematiku, jehož cílem je verifikovat či falsifikovat jednoznačně stanovené dílčí hypotézy.

CÍL A METODIKA

Hlavním cílem práce je poskytnout interdisciplinárně orientovaný teoreticko-praxeologický vhled zkoumané problematiky kriminality mládeže se zaměřením na teritoriální území České republiky. V rámci tohoto cíle je v práci demonstrována struktura protiprávních jednání mladistvých a s tím související jednotlivé druhy sankcí a podmínky jejich ukládání. Vedlejším cílem práce je formou užití kazuistiky odhalit specifika intervence místně a věcně příslušného policejního orgánu a postup OSPOD. Komparativní metodou za pomoci užitých kvantitativních dat, tj. statistických ukazatelů dále poukázat na fenomenologické aspekty kriminality mládeže, tedy určit stav, strukturu a dynamiku vývoje kriminality mládeže v rámci určujícího zájmového období na území ČR. V práci je dále poukázáno k nejvýznamnějším činitelům preventivního působení, kteří determinují vývoj každého jedince, a to jak v pozitivním, tak negativním smyslu slova, jako je rodina, škola a v neposlední řadě média. Důležitost každého takového činitele je ovlivněna velikostí vlivu, který na konkrétního jedince má. Zcela zásadně má vliv samozřejmě rodina, dále pak škola a následují volnočasové aktivity. S touto problematikou je také úzce spojena i spolupráce s OSPOD, který je vyrozuměn ze strany Policie České republiky v případě, že se jedná o protiprávní jednání.

V práci jsou formou analyticko-syntetizující metody objasněny základní východiska pojmosloví zkoumané problematiky, včetně analyticko-syntetizující reflexe účinné právní úpravy týkající se kriminality mládeže. Jsou zde komparativní metodou porovnána statistická data, popsána a vyhodnocena konkrétní zájmová kazuistika.

1 ZÁKLADNÍ POJMOSLOVÍ VÝCHODISKA

1.1 Dítě

Z pohledu zákona o soudnictví ve věcech mládeže hovoříme o dítěti jako o osobě trestně neodpovědné, tuto zákonodárce doplnil přídavkem: „do 15 let“, který jej upřesňuje. Naopak z pohledu trestního zákoníku rozumíme pojmem dítě, všechny osoby do 18 roku věku. Podle tohoto zákona se ale jedná o osoby poškozené nebo ohrožené, jež jsou trestného činu nebo provinění, které trestní zákoník chrání.¹

1.2 Mladiství

Je ten, kdo v době spáchání provinění dovršil 15 rok věku a nepřekročil 18 rok věku. Dověšení věku mladistvého se vztahuje až na den po dovršení po patnáctých narozeninách. Toto je zejména z důvodu, aby orgány činné v trestním řízení (dále jen OČTŘ) nemuseli zjišťovat přesný čas narození této osoby.¹

1.3 Delikvence

Pojem delikvence můžeme chápat ve dvou základních významech v užším vymezení se jedná o trestnou činnost mládeže, tedy pouze o upozornění na fakt, že protiprávní jednání spáchalo dítě. V širším pojetí pak pod delikvenci zařazujeme i další sociálně nežádoucí formy chování. Což jsou formy deviantního chování, které jsou považovány za delikventní proto, že jejich nositel je ještě dítě. Například se jedná o konzumaci alkoholu, záškoláctví, útoky z domova.²

¹ ŽATECKÁ, E., HRUŠÁKOVÁ M., *Zákon o soudnictví ve věcech mládeže. Komentář*. Praha: WoltersKluwer, a.s., 2015. s. 6-7. ISBN 978-80-7478-848-2

² PODANÁ, Z., *Fenomén delikvence mládeže v České republice a středoevropském regionu*, Praha: Studie Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky 7/2011. s. 8. ISBN 978-80-86729-68-8

1.4 Sociálně patologické jevy

Sociálně patologické jevy patří mezi nejširší pojem. Sociální patologií se zabývá mnoha vědeckých disciplín například sociologie, psychologie, kriminologie a další. Dá se říci, že tyto jevy patří mezi nenormální, nežádoucí jevy, které společnost netoleruje.³

1.5 Kriminalita

Jedná se o významnou poruchu chování, která je středobodem zájmu řady odborníků, v důsledku čehož se jí jednotlivý specialisté věnují, vyskytuje-li se u té nejmladší věkové kategorie. Jelikož je tato problematika velmi interdisciplinární, je zkoumána z pohledu kriminologie, psychologie, pedagogiky, sociologie, práva či filozofie. Prioritně se tato oblast zaměřuje na etiologii, tedy zjištění podmínek a příčin páchání této protispolečenské činnosti.⁴

1.5.1 Provinění

„Trestný čin spáchaný mladistvým se nazývá provinění. Provinění je pojem, který je totožný s pojmem trestný čin, ale odráží princip restorativní justice. Tímto odlišením by nemělo docházet k možné stigmatizaci mladistvého pachatele. Mladiství tedy sice páchají trestné činy, ale tyto se označují jako provinění.“⁵

1.5.2 Čin jinak trestný

Dítě mladší 15ti let není trestně odpovědné, z toho vyplývá, že se může dopustit pouze činu jinak trestného, neboť vzhledem ke své osobě, nemůže být spáchané protiprávní jednání trestným činem.⁶

³ FIRSTOVÁ, J., *Kriminalita mládeže v sociálních souvislostech*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. s. 11. ISBN 978-80-7380-521-0

⁴ FIRSTOVÁ, J., *Kriminalita mládeže v sociálních souvislostech*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. s. 5. ISBN 978-80-7380-521-0

⁵ ŽATECKÁ, E., HRUŠÁKOVÁ M., *Zákon o soudnictví ve věcech mládeže Komentář*. Praha: WoltersKluwer,a.s., 2015. s. 21. ISBN 978-80-7478-848-2

⁶ ŽATECKÁ, E., HRUŠÁKOVÁ M., *Zákon o soudnictví ve věcech mládeže.Komentář*. Praha: WoltersKluwer,a.s., 2015. s. 231. ISBN 978-80-7478-848-2

1.5.3 Věková hranice trestní odpovědnosti

Osoba mladší 15 let: „Jde o pojem trestně-právní. Z pohledu počítání času v trestním řízení pojem „osoba mladší 15let“ vyjadřuje časové údobí, ve kterém fyz. osoba, která před dovršením 15 let spáchala čin jinak trestný, je beztrestná.“⁷

Hranice trestní odpovědnost v České republice je stanovena na 15 roků věku. V jiných zemích jako je například Slovenská republika nebo jiné země Evropy snižují věkovou hranici věku a to na 14 let. Z tohoto důvodu je i v České republice častým tématem právě snižování věkové hranice a to na 14 let, či zachování 15 roků věku. V celé Evropě není jednotný názor na stanovení věku trestní odpovědnosti.⁸

⁷ CHMELÍK, J., *Mravnost, pornografie, a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. s. 15. ISBN 80-7178-739-6

⁸ ZOUBKOVÁ, I., *Kontrola kriminality mládeže*. Praha: Aleš Čeněk, 2002. s 17-21. ISBN 80-86473-08-2

2 ČINITELE OVLIVŇUJÍCÍ KRIMINALITU MLÁDEŽE

Jedná se o příčiny a podmínky kriminality mládeže. Tyto jsou u každého jedince ovlivněny konkrétními dispozicemi, které mohou výrazně ovlivnit různé faktory, jako je například socializační proces a jiné. Jednotlivé faktory působí u každého jedince individuálně a každého jinak ovlivňují v procesu socializace. Mohou ho ovlivnit pozitivně, ale i negativně ve směru k delikvenci.⁹

2.1 Psychosociální vývoj

Jedná se o individuální proces každého jedince, který je rozdělen do jednotlivých období, je prokázáno, že psychika dítěte se vyvíjí již v prenatálním období. Jednotlivá období se dělí podle věku jedince na batolecí věk, předškolní věk, školní věk, mladší školní věk.¹⁰

2.2 Rodina

V rámci struktury kriminogenních faktorů představuje rodina jeden z významných, ne-li nejvýznamnější kriminogenní faktor. Co se týče vzniku a existence sociálně deviantních projevů chování, tyto jsou rodinou silně ovlivněnou. Rodinné prostředí sehrává nejzásadnější úlohu v procesu socializace dítěte a výrazně formuje jeho osobnost. V rodinných příslušnících vidí dítě své vzory chování a tyto následně napodobuje. Při výchově by si rodiče měli uvědomit, že dítěti poskytují hodnotové vzory a vzorce chování, které mu následně usnadňují sociální interakci a navazování pozitivních sociálních vztahů.¹¹

⁹ FIRSTOVÁ, J., *Kriminalita mládeže v sociálních souvislostech*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. s. 42. ISBN 978-80-7380-521-0

¹⁰ FIRSTOVÁ, J., *Kriminalita mládeže v sociálních souvislostech*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. s. 48. ISBN 978-80-7380-521-0

¹¹ FIRSTOVÁ, J., *Kriminalita mládeže v sociálních souvislostech*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. s. 61-62. ISBN 978-80-7380-521-0

2.3 Škola

Jako významný socializační činitel, nastupuje právě škola okolo šestého roku věku dítěte při socializaci každého jedince. Školní prostředí se podílí, významně působí na výchovný proces a formování osobnosti každého jedince, rozvíjí individuální osobnostní dispozice. Prostřednictvím školy přijímá dítě základní normy chování, které před tím mělo pouze zprostředkovaně ze své rodiny, uvědomuje si co je dovolené a co zakázané. Rozvíjí se formy sociální kontroly a také si dítě uvědomuje co je a co není žádoucí. Dítě poznává nové autority v podobě učitele, rozvíjí vztahy s vrstevníky a spolužáky.¹²

2.4 Média

„Vliv médií na děti a mládež je mnohem méně významný než vliv živých lidí s nimiž děti a mládež tráví čas.“¹³

V posledních letech tvoří média velmi významnou součást volnočasových aktivit dětí. Mezi média zahrnujeme televizi, internet a v poslední době velmi rozšířené a u mládeže oblíbené sociální sítě jako je např: facebook, twiter, viber, skype a mnohé další. I prostřednictvím těchto sítí probíhá socializace našich dětí a to jak v kladném, tak i v negativním slova smyslu.¹⁴

¹² FIRSTOVÁ, J., *Kriminalita mládeže v sociálních souvislostech*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. s. 95. ISBN 978-80-7380-521-0

¹³ MATOUŠEK, O., KROFTOVÁ, A.: *Mládež a delikvence*, Praha: Portál, 2003. s. 105. ISBN 80-7178-771-X

¹⁴ FIRSTOVÁ, J., *Kriminalita mládeže v sociálních souvislostech*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. s. 109. ISBN 978-80-7380-521-0

3 VYBRANÉ SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÉ JEVY

3.1 Šikana a agrese

Jedním ze sociálně patologických jevů typický pro děti a mládež je právě šikana a agrese. U agrese hovoříme o vědomém a záměrně ubližujícím chování, které poškozují osoby či věci, násilně omezuje osobní svobodu. Agresivitu můžeme chápat jako tendenci k nepřátelskému až k útočnému jednání vůči druhým. Cílem takového chování může být snaha něčeho dosáhnout. Agresivita má formy od psychické až po fyzickou. Může se jednat o urážky, nadávky, vulgární gesta, pomluvy výsměch, ale i fyzické útoky, či vandalismus. Agresivita se může začít vyvíjet již v prenatálním stádiu plodu, kdy je ovlivněna chováním matky v těhotenství, zejména jejím psychickým stavem. U dětí může být agresivita ovlivněna také nesprávnou stravou nebo tím, že takové chování vidí u dospělých, zejména v rodině, které se snaží napodobit.¹⁵

„Šikana je jakékoli chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit, ponižovat nebo zastrašovat jiného člověka či skupinu lidí. Šikana je závažnou agresivní poruchou chování vyskytující se v sociálním prostředí od útlého dětského věku po stáří. Je věkově neomezená. Francouzský pojem “chicane” znamená malicherný spor, z něhož se postupem času stává systematické trýznění. Šikanování je tedy druhem týrání, které posiluje pocit moci nad obětí. Školní dítě může být vystaveno šikanování ze strany svých vrstevníků i po dobu několika let. Oběť bývá silnějším jedincem nebo skupinou donucena pod hrozbou násilí k jednání, které ji ponižuje nebo jinak traumatizuje. Tam, kde šikanování dochází, je demoralizována celá skupina dětí. Přihlížením a nečinností k ubližování bezbranným jedincům se učí tolerovat bezprávi, které má často charakter trestné činnosti.“¹⁶

¹⁵ Šance dětem [online]. © 2017. [cit. 2017-31-12]. Dostupné z: <http://www.sancedetem.cz/cs/hledam-pomoc/rodina-v-problemove-situaci/rizikove-chovani-ditete/agrese-sikana-a-jine-formy-nasilneho-chovani.html>

¹⁶ Záchranný kruh [online]. © 2017. [cit. 2017-31-12]. Dostupné z: <http://www.zachranny-kruh.cz/pro-verejnost/kriminalita-rizikove-chovani/sikana-a-nasili/co-je-to-sikana.html>

3.1.1 Druhy šikany

„Fyzická agrese - agresor používá k šikanování oběti fyzické násilí, popřípadě předměty, kterými učiní útok důraznějším (baseballová pálka, batoh apod.).

Slovní agrese a zastrašování - agresor oběti vyhrožuje fyzickým útokem, zastrašuje, nadává jí, vysmívá se nebo jí zastrašuje.

Krádeže, ničení a manipulace s věcmi - agresor oběti ničí a odcizuje věci nebo si věci půjčuje a vrací je znehodnocené (zejména tužky, celý penál a jiné školní pomůcky).

Násilné a manipulativní příkazy - agresor nutí oběť k různým nepříjemným činnostem a úkolům (např. psát za někoho domácí úkoly, nosit a odevzdávat svačinu či kapesné).

3.1.2 Dětská oběť šikany

Dítě, které se neumí nebo nemůže bránit.

Dítě, které se jakýmkoliv způsobem odlišuje od očekávaného průměru (nosí brýle, přestěhovalo se, má nadváhu apod.)

Dítě fyzicky slabé, popř. uzavřené, které těžko navazuje osobní kontakt s ostatními dětmi.

Dítě duševně zaostalejší, popř. pomalejší v uvažování.

Dítě jiné barvy pleti, často příslušník národnostní menšiny.

Dítě nadprůměrně duševně vybavené, dětský genius.“¹⁷

¹⁷ Ozbrojený sbor České republiky – Policie České republiky. *Policie České republiky* [online]. © 2017 [cit. 2017-31-12]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/preventivni-informace-sikana.aspx>

3.1.3 Agresor

„Bývá zpravidla starší, tělesně zdatný, agresivní k vrstevníkům a mnohdy i k učitelům, mívá kázeňské problémy. Může být, všeobecně oblíbený, temperamentní, sebevědomý, méně nadaný a někdy až překvapivě nebezpečný. V kolektivu často vystupuje v roli vůdce. Pochází často z rodiny, kde je fyzické, popř. psychické násilí používáno jako běžný komunikační prostředek. K maskování svých činů často používá "důvěryhodné vysvětlení", které se snaží opřít o tvrzení svých obdivovatelů.

3.1.4 Typologie agresora

Hrubián - primitivní, impulsivní, hrubý, s kázeňskými problémy, má narušený vztah k autoritě, mnohdy zapojený do gangů páchajících trestnou činností, forma - šikanuje tvrdě a nelítostně, vyžaduje absolutní poslušnost, šikanování používá cíleně k zastrašování ostatních, rodinné prostředí - častý výskyt agrese a brutality rodičů, agresori násilí napodobují a vracejí.

Elegán - velmi slušný, kultivovaný, zvýšeně úzkostný, forma - násilí a mučení je cílené a rafinované, skryté, bez přítomnosti svědků, rodinné prostředí - časté uplatňování důsledného a náročného přístupu, někdy až vojenského drilu bez lásky.

Vtipálek - optimistický, dobrodružný, "srandista", se značnou sebedůvěrou, výmluvný, většinou oblíbený a vlivný, forma - šikanuje pro pobavení sebe i ostatních, má snahu vypíchnout "humorné a zábavné" stránky oběti, rodinné prostředí - obecně - citová deprivace, nepřítomnost duchovních a mravních hodnot. “¹⁸

¹⁸ Ozbrojený sbor České republiky – Policie České republiky. *Policie České republiky* [online]. © 2017 [cit. 2017-31-12]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/preventivni-informace-sikana.aspx>

3.2 Kyberšikana

Zvláštní formou šikany je kyberšikana. V dnešní době se velká část společenského kontaktu přesunula do virtuálního prostředí internetu a toto s sebou přináší i přenos problémů do tohoto prostředí. U kyberšikany hovoříme o stejném problému jako u šikany, ale tento je přenesen do prostředí internetu. Tento způsob šikany můžeme definovat jako ponižování, nebo šikanování přes elektronické informační kanály a komunikační přístroje jako jsou např. e-mail, textové zprávy, mobilní telefony, sociální sítě a jiné. Mezi prvopočátek způsobu této šikany patří zasílání nejrůznějších obtěžujících, zesměšňujících, ponižujících ale až útočných zpráv, právě za pomoci moderních komunikačních prostředků. Dalším příkladem kyberšikany, může být i fyzické či psychické až sexuální napadení oběti společně s natočením na mobilní telefon, nebo jiné nahrávací zařízení a umístění tohoto videa na veřejně přístupné internetové stránky. Hlavním důvodem dlouhého trvání jsou již zmíněná ponižující videa, která jsou na internetu volně k dispozici celé veřejnosti k jejich zhlédnutí. Dalším rysem kybernetické šikany je to, že se jedná většinou o anonymního útočníka, který má mnoho identit. V kybernetické šikaně je také typické to, že se zde jedná o časovou neomezenost útoku, kdy jednání ze strany útočníka může být 24hodin denně, a to bez osobního setkání. Kyberšikana začíná být mezi dětmi, a hlavně mladistvými velmi rozšířená, a proto bychom měli tak, jako u klasické šikany, klást velký důraz a pozornost na její předcházení. Její odhalení je velmi obtížné a těžko se zjišťuje ze strany rodičů, jelikož tento druh šikany se neprojevuje žádnými viditelnými znaky jako klasická šikana. Tedy postrádá typické znaky, jako jsou modřiny, roztrhané věci, ztrácení věcí, absence ve škole a podobně. V tomto případě šikany, je důležitá komunikace a někomu to sdělit, protože v mnoha případech tento způsob šikany končí až sebevraždou. Tato šikana je poznatelná a zjistitelná ze změn v psychice jedince.¹⁹

¹⁹ Nebud' obět' [online]. ©2010 - 2017. [cit. 2017-31-12]. Dostupné z: www.nebudobet.cz/?cat=kybersikana

3.3 Záškoláctví

Záškoláctví chápeme jako úmyslné zameškávání školní docházky. Dítě takto jedná ze své vlastní vůle. K tomuto jednání dochází ve většině případů bez vědomí rodičů, či osob odpovědných za výchovu dítěte. Toto jednání není časově omezené, neboť k tomuto dochází jak na základní, tak na střední škole a dochází k němu již od první třídy povinné školní docházky. Nejčastěji se však jedná o problém prepubertálního a pubertálního věku. Záškoláctví má dvě formy, kdy první je impulzivní, což představuje neplánované jednání, dítě předem neplánuje, že nepůjde do školy, jedná se o okamžitý nápad. Druhou formou je účelové a plánované záškoláctví. To znamená, že dítě předem plánuje odchod ze školy, a to pod různými záminkami. U záškoláctví rozeznáváme tři základní příčiny. Je to negativní vztah ke škole, nejčastěji dítě nechodí do školy právě kvůli škole samotné. Jsou na něj například kladeny vysoké požadavky, je méně rozumově nadané, nebo je naopak nadprůměrně nadané a ve škole se nudí, strach z nějakého konkrétního předmětu, či testu nebo zkoušení. Druhou příčinou je vliv rodiny a rodinného prostředí. Nefunkční vztahy a vazby v rodině, kdy na jednu stranu rodiče o dítě neprojevují zájem, anebo naopak dítěti věnují přehnanou péči a kladou na něj příliš vysoké nároky. Poslední příčina záškoláctví je způsobena trávením volného času. Jde zejména o nevhodné trávení volného času. Dítě tráví volný čas nekonstruktivně, bez nějakých konkrétních zájmů a aktivit. Takové dítě může mít sklony k závislostnímu chování, kdy má tendence ke zneužívání drog a k alkoholismu.²⁰

²⁰ Centrum sociálních služeb Praha – Pražské centrum primární prevence [online]. [cit. 2017-31-12]. Dostupné z <http://www.prevence-praha.cz/zaskolactvi>

3.4 Alkoholismus

Alkoholismus u dnešních dětí a mládeže je velkým fenoménem. Pro děti a mladistvé je pití alkoholu velmi nebezpečné stejně jako konzumace jiných drog. Například i při občasné užití alkoholu se u těchto dětí zvyšuje onemocnění jater. A to hlavně z toho důvodu, že dětská játra nejsou schopna tak rychle odbourávat alkohol jako u dospělých lidí. Konzumace alkoholu u dětí a mládeže má negativní dopad na jejich vývoj. Způsobuje problémy s pamětí, dále s učením, se soustředěním, celkově způsobuje zhoršení paměti a prospěch ve škole. Hladina alkoholu v krvi vyvolává u každého jedince jiné příznaky, a to hlavně z důvodu okolností jako je věk dítěte, pohlaví, rychlost spalování metabolismu, tělesná hmotnost jedince. Záleží zde na mnoha faktorech, které právě dokážou samotné chování dítěte ovlivnit. Dnešní mládež se nejčastěji setkává s alkoholem v partě v rámci trávení volného času. Alkoholismus může být také dědičným předpokladem, ale není to podmínkou. Závislost na alkoholu se rozvíjí v dětství mnohem rychleji než v dospělosti. Pití alkoholu začíná od ochutnávky piva, vína až po tvrdý alkohol. Je to hodně o vůli jedince. Nejčastějšími problémy a nejvíce zaznamenanými dny užívání alkoholu u mladistvých jsou dny spojené s ukončením školního roku. Na tyto dny jsou každoročně uskutečňovány bezpečnostní akce ze strany police. Na druhou stranu je v dnešní době smutný pohled na reakce rodičů při zjištění konzumace alkoholu, a to samotnou policií. Rodiče jsou v mnoha případech ještě pobaveni tím, čím se vůbec Policie ČR zabývá, což je alarmující. Samozřejmě, že každá rodina má nastavena jiná pravidla výchovy, ale rodiče by v tomto případě neměli být shovívaví, ale problém řešit hned. Jde o celospolečenský problém, stejně tak jako další sociálně patologický jev jako je drogová závislost u dětí a mládeže. ²¹

²¹ www.alkoholik.cz[online]. © 2003 - 2017 . [cit. 2017-1-1]. Dostupné z : http://www.alkoholik.cz/zavislost/deti_a_alkohol/index.html

3.5 Drogová závislost

Drogová závislost u dětí a mladistvých je dalším negativním sociálně patologickým jevem. Závislost na drogách s sebou přináší spoustu příznaků a spoustu alarmujících změn v chování. V první řadě se může jednat o absenci ve škole nebo o absenci na zájmových kroužcích. Společně s tímto příznakem souvisí i zhoršený prospěch ve škole a dále i chování ve škole k učitelům či svým spolužákům. Dalším z příznaků může být i to, že jedinec začne zanedbávat svůj zevnějšek a zároveň můžeme zaznamenat i zhoršení vzhledu. Mnoho dětí má také tendence řešit svůj problém útekem z domova. Ale co by mělo být pro rodiče tím největším impulsem je to, že u svého dítěte najdou samotnou drogu nebo její pomůcky jako jsou například stříkačky, injekční jehly, cigaretové papírky a další.

Drogy můžeme dělit na legální a nelegální. Legální drogy, jsou drogy, se kterými se běžně setkáváme v každodenním životě, například na ulici a dá se říci, že jsou společensky tolerovány. Jedná se například o drogy jako je alkohol, kofein, nebo nikotin. Ale musíme si uvědomit, že i na těchto legálních drogách vzniká závislost a u dětí obzvlášť, a proto je i konzumace těchto legálních drog dětem zakázána. Mezi nelegální drogy řadíme ty drogy, které jsou zákonem zakázány, a to obchodování s nimi, výroba, či přechovávání. Mezi takové drogy patří například marihuana, hašiš, pervitin, heroin, kokain, extáze a další. U mladistvých se nejčastěji prvotní nelegální drogou stává marihuana a až později se mládež seznamuje se silnějšími drogami. Každá droga sebou nese jiné příčiny, účinky a rizika. Také hodně záleží na samotné osobnosti, jak jednotlivou drogu snáší, proto u některých jedinců může vyvolat jiná rizika než u druhých. Pokud u svých dětí nalezneme drogu, nebo zjistíme, že dítě drogy užívá, je důležité naslouchání dítěti ke zjištění, co bylo příčinou, nebo co ho k tomu vedlo. A v neposlední řadě je důležitá jistá trpělivost k napravení jedince do běžného života. S tímto mohou pomoci i odborníci.²²

²² Šance dětem [online]. © 2017. [cit. 2017-31-12]. Dostupné z: <http://www.sancedetem.cz/srv/www/content/pub/cs/odborna-knihovna/drogova-zavislost-mladistvych-studie-se-zavery-empirickeho-setreni-17696.html>

4 ODBOR SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ A SPOLUPRÁCE S JINÝMI ORGANIZACEMI

4.1 Odbor sociálně-právní ochrany dětí

OSPOD zajišťuje právo dítěte na život, jeho správný vývoj, na péči a život v rodině, dále na svobodné myšlení, tak právo na vzdělání a samozřejmě chrání dítě před jakýmkoliv formami násilí ať už fyzického či psychického. Také brání dítě před zneužíváním či vykořisťováním. Sociálně právní ochrana dítěte, je zakotvena v různých právních odvětvích a právních předpisech. Sociálně-právní ochranu dítěte zajišťuje Ministerstvo práce a sociálních věcí v souladu se zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů. A v přenesené působnosti je tato povinnost delegována na krajské a obecní úřady.²³

4.2 Spolupráce Odboru sociálně-právní ochrany dětí se státními organizacemi

OSPOD v rámci své činnosti spolupracuje se státními organizacemi jejich náplní je práce s dětmi a mládeží. Mezi tyto řadíme školy a školská zařízení, odborníky z oboru zdravotnictví a také policii ať už státní či městskou. Mezi těmito institucemi musí v rámci této spolupráce docházet k oboustrannému sdílení informací.²⁴

Produktem této spolupráce je Systém včasné intervence. Základním cílem tohoto systému je efektivní spolupráce mezi institucemi, které se zabývají problematikou ohrožených dětí a jejich rodin. Tato spolupráce funguje v jednotném informačním prostředí, do kterého jednotlivé složky vkládají informace o konkrétních subjektech. Díky tomuto systému dochází k rychlému předávání informací.²⁵

²³ Informační portál pro orgány sociálně-právní ochrany dětí. *Sociálně-právní ochrana dětí – obecný úvod* [online]. © 2017. [cit. 2017-11-07]. Dostupné z: <http://www.ospod.cz/informace/obecne/>

²⁴ VEČERKA, K., ŠTĚCHOVÁ, M., *Preventivní praxe po novelizaci Zákona o sociálně-právní ochrany dětí*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2015. s. 19. ISBN 978-80-7338-152-3

²⁵ FIRŠTOVÁ, J., *Kriminalita mládeže v sociálních souvislostech*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. s 157. ISBN 978-80-7380-521-0

4.3 Školství

Spolupráce se školami, ať už hovoříme o školkách, základních školách, či školách středních, je dána ochotou vedení školy o spolupráci. V případě spolupráce je však velmi výrazný pozitivní efekt. V případě mateřských škol řeší OSPOD často rodinnou či partnerkou krizi, která je přenášena na dítě. Na základních školách se již objevuje širší škála problémů. Ať už se jedná o poruchy chování, záškoláctví, či zanedbávání dítěte. Na středních školách je častější spolupráce s učebními obory, než s obory maturitními. V tomto případě se jedná o poslední možnou intervenci před nabitím plnoletosti.²⁶

4.4 Zdravotnictví

V případě zdravotnictví vše vychází mimo jiné ze zákona o zdravotních službách, který ukládá zdravotníkům povinnost na ochranu dětí před týráním a zneužíváním. V tomto případě je spolupráce individuální záležitostí konkrétního lékaře či ambulance. Někteří pediatři či lékaři jsou velmi vstřícní při spolupráci s OSPOD při účasti na konferencích, které se podílí na podpoře rodičů v zajištění a udržení standardů v péči o dítě. Informují či doporučují vhodná řešení v konkrétní situaci dítěte.²⁷

4.5 Spolupráce Policie ČR a Obecní policie

V tomto případě je spolupráce jasně daná a je zakotvena v příslušných zákonných a podzákonných normativních aktech. Stále více je kladen důraz na preventivní činnost a až v momentě kdy byly vyčerpány preventivní prostředky má na řadu přicházet represe. Ať již je dítě obětí či pachatelem trestné činnosti, může být prevencí již samotný průběh vyšetřování. OSPOD hraje důležitou úlohu již v samotném vyšetřování, vnáší do tohoto prvek pochopení příčin a nalezení správních postupů, přispívá k resocializaci konkrétního jedince. Z poznatků OSPOD může naopak policie čerpat při vytváření preventivních projektů.²⁷

²⁶ VEČERKA, K., ŠTĚCHOVÁ, M., *Preventivní praxe po novelizaci Zákona o sociálně-právní ochraně dětí*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2015. s. 19-20. ISBN 978-80-7338-152-3

²⁷ VEČERKA, K., ŠTĚCHOVÁ, M., *Preventivní praxe po novelizaci Zákona o sociálně-právní ochraně dětí*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2015. s. 21. ISBN 978-80-7338-152-3

5 NEJČASTĚJŠÍ PŘESTUPKY A TRESTNÉ ČINY U MLÁDEŽE

5.1 Vybrané přestupky

„Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.“²⁸

„§ 5

Přestupky proti veřejnému pořádku

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) neuposlechne výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci,*
- b) zneváží postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci,*
- c) maří vykazání ze společného obydlí provedené podle zákona o Policii České republiky nebo rozhodnutí soudu o předběžném opatření ve věci ochrany proti domácímu násilí podle zákona o zvláštních řízeních soudních,*
- d) poruší noční klid,*
- e) vzbudí veřejné pohoršení,*
- f) znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství,*
- g) poškodí nebo neoprávněně zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení, jde-li o případy, které nelze postihnout podle jiných zákonů,*
- h) úmyslně zničí, poškodí, znečistí nebo neoprávněně odstraní, zamění, pozmění, zakryje nebo přemístí turistickou značku nebo jiné orientační označení,*
- i) poruší podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání sportovních, kulturních, pietních a jiných společenských akcí anebo v místech určených k rekreaci, turistice nebo pohřbívání, nebo*
- j) cestou na organizované sportovní utkání, v místě takového utkání nebo cestou zpět z takového utkání má obličej zakrytý způsobem ztěžujícím nebo znemožňujícím její identifikaci.*

²⁸ Ministerstvo vnitra České republiky. *Ministerstvo vnitra České republiky* [Online]. © 2017 [cit. 2017-10-18]. Dostupné z :ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In: *Sbírka zákonů*. Česká republika: Parlament ČR, 2016, ročník 2016, částka 98, číslo 250.

§ 7

Přestupky proti občanskému soužití

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) jinému ublíží na cti tím, že ho zesměšní nebo ho jiným způsobem hrubě urazí,*
- b) jinému ublíží na zdraví, nebo*
- c) úmyslně naruší občanské soužití tak, že*
 - 1. jinému vyhrožuje újmou na zdraví,*
 - 2. jiného nepravdivě obviní z přestupku,*
 - 3. se vůči jinému dopustí schválnosti, nebo*
 - 4. se vůči jinému dopustí jiného hrubého jednání.*

§ 8

Přestupky proti majetku

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že úmyslně

a) způsobí škodu na cizím majetku

- 1. krádeží,*
- 2. zpronevěrou,*
- 3. podvodem, nebo*
- 4. zničením nebo poškozením věci z takového majetku;*

pokus tohoto přestupku je trestný,

b) neoprávněně užívá cizí majetek,

c) přisvojí si cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby, nebo

d) ukryje, užívá nebo na sebe anebo na jiného převede věc, která byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno.²⁹

²⁹ Ministerstvo vnitra České republiky. *Ministerstvo vnitra České republiky* [Online]. © 2017 [cit. 2017-10-18]. Dostupné z : ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon o některých přestupcích. In: *Sbírka zákonů*. Česká republika: Parlament ČR, 2016, ročník 2016, částka 98, číslo 251.

5.2 Vybrané trestné činy

„Trestným činem je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně.“³⁰

5.2.1 Majetkové trestné činy

„§ 205 Krádež

(1) Kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a

a) způsobí tak na cizím majetku škodu nikoliv nepatrnou,

b) čin spáchá vloupáním,

c) bezprostředně po činu se pokusí uchovat si věc násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí,

d) čin spáchá na věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě, nebo

e) čin spáchá na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace osob,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(2) Kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 větší škodu.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek, nebo

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

³⁰ ŠÁMALa kol., *Trestní zákoník. Komentář. 2. vydání*, Praha: C.H.Beck, 2012. s. 128. ISBN 978-80-7400-428-5

(5) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu, nebo
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu vlastizrady (§ 309), teroristického útoku (§ 311) nebo teroru (§ 312).

(6) Příprava je trestná.“³¹

„§ 228

Poškození cizí věci

(1) Kdo zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou cizí věc, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(2) Stejně bude potrestán, kdo poškodí cizí věc tím, že ji postříká, pomaluje či popíše barvou nebo jinou látkou.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 na věci svědka, znalce nebo tlumočnicka pro výkon jejich povinnosti,

b) spáchá-li takový čin na věci jiného pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,

c) spáchá-li takový čin na věci, která požívá ochrany podle jiného právního předpisu, nebo

d) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až šest let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu.“³²

³¹ ŠÁMAL a kol., *Trestní zákoník. Komentář. 2. vydání*, Praha: C.H.Beck, 2012. s. 1977. ISBN 978-80-7400-428-5

³² ŠÁMAL a kol., *Trestní zákoník. Komentář. 2. vydání*, Praha: C.H.Beck, 2012. s. 2287. ISBN 978-80-7400-428-5

5.2.2 Násilné trestné činy

„§ 140

Vražda

(1) Kdo jiného úmyslně usmrtí, bude potrestán odnětím svobody na deset až osmnáct let.

(2) Kdo jiného úmyslně usmrtí s rozmyslem nebo po předchozím uvážení, bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až dvacet let.

(3) Odnětím svobody na patnáct až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) na dvou nebo více osobách,

b) na těhotné ženě,

c) na dítěti mladším patnácti let,

d) na úřední osobě při výkonu nebo pro výkon její pravomoci,

e) na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinnosti,

f) na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví, nebo na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona,

g) na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,

h) opětovně,

i) zvláště surovým nebo trýznivým způsobem, nebo

j) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného majetkový prospěch nebo ve snaze zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin nebo z jiné zavrženíhodné pohnutky.

(4) Příprava je trestná.“³³

³³ ŠÁMAL a kol., *Trestní zákoník. Komentář*. 2. vydání, Praha: C.H.Beck, 2012. s. 1458 - 1459. ISBN 978-80-7400-428-5

„§ 173

Loupež

(1) Kdo proti jinému užije násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.

(2) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví,

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo

d) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání trestného činu vlastizrady (§ 309), teroristického útoku (§ 311) nebo teroru (§ 312).

(3) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu.

(4) Odnětím svobody na deset až osmnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

(5) Příprava je trestná.“³⁴

5.2.3 Mravnostní trestné činy

„§ 185

Znásilnění

(1) Kdo jiného násilím nebo pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu styku, nebo

kdo k takovému činu zneužije jeho bezbrannosti,

bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

³⁴ ŠÁMAL a kol., *Trestní zákoník. Komentář. 2. vydání*, Praha: C.H.Beck, 2012. s. 1727 - 1728. ISBN 978-80-7400-428-5

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) souloží nebo jiným pohlavním stykem provedeným způsobem srovnatelným se souloží,

b) na dítěti, nebo

c) se zbraní.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti mladším patnácti let,

b) spáchá-li takový čin na osobě ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody, ochranného léčení, zabezpečovací detence, ochranné nebo ústavní výchovy anebo v jiném místě, kde je omezována osobní svoboda, nebo

c) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na deset až osmnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

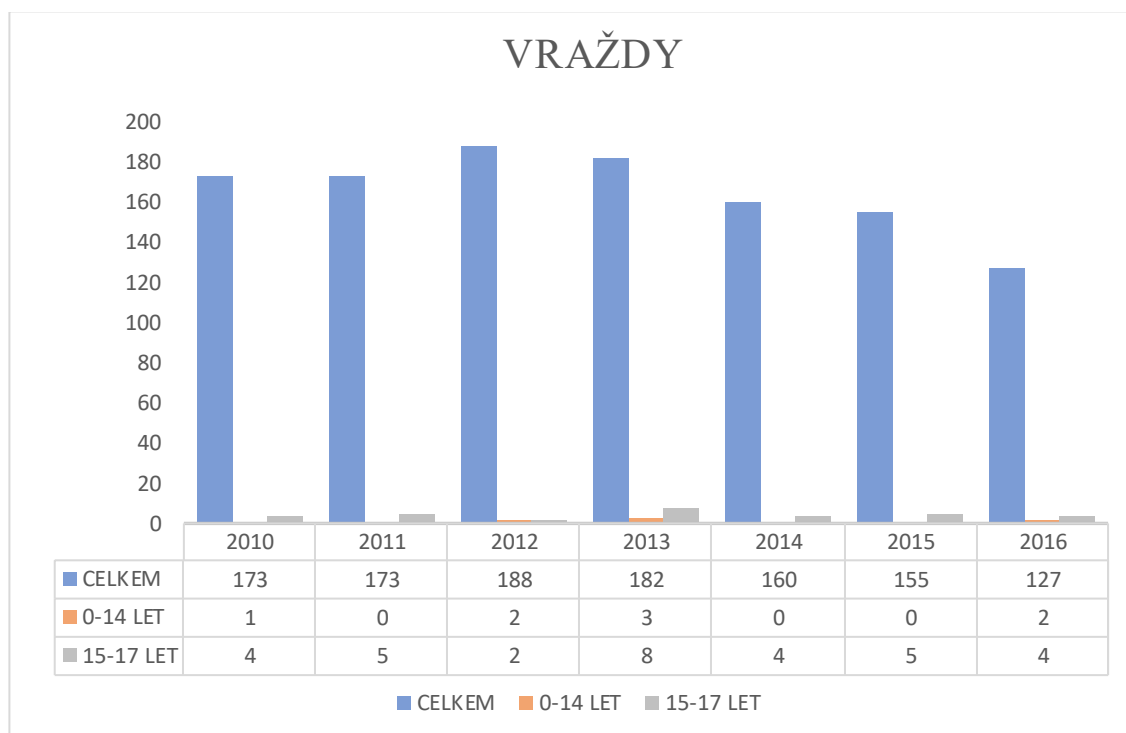
(5) Příprava je trestná.“³⁵

³⁵ ŠÁMAL a kol., *Trestní zákoník. Komentář. 2. vydání*, Praha: C.H.Beck, 2012. s. 1835. ISBN 978-80-7400-428-5

5.3 Statistické porovnání kriminality

V této části jsem se zaměřila na statistické porovnání kriminality mládeže v celé České republice, a to jak ve věku od 0-14 let, tak od 15-17 let. Tyto statistiky byly vytvořeny z přehledu hlášení Policie České republiky o trestné činnosti dětí a mládeže za období let 2010-2016. V grafech je posuzována majetková, násilná, mravnostní trestná činnost, ale také samostatné vraždy a ostatní trestné činy. Dílčí součástí statistického porovnání kriminality je také celkový vývoj kriminality mládeže od roku 2010 do roku 2016. Následně jsem z těchto statistik vytvořila přehledné grafy pro lepší orientaci čtenáře, které jsou níže.

- Statistické porovnání u vražd spáchaných za období let 2010–2016.

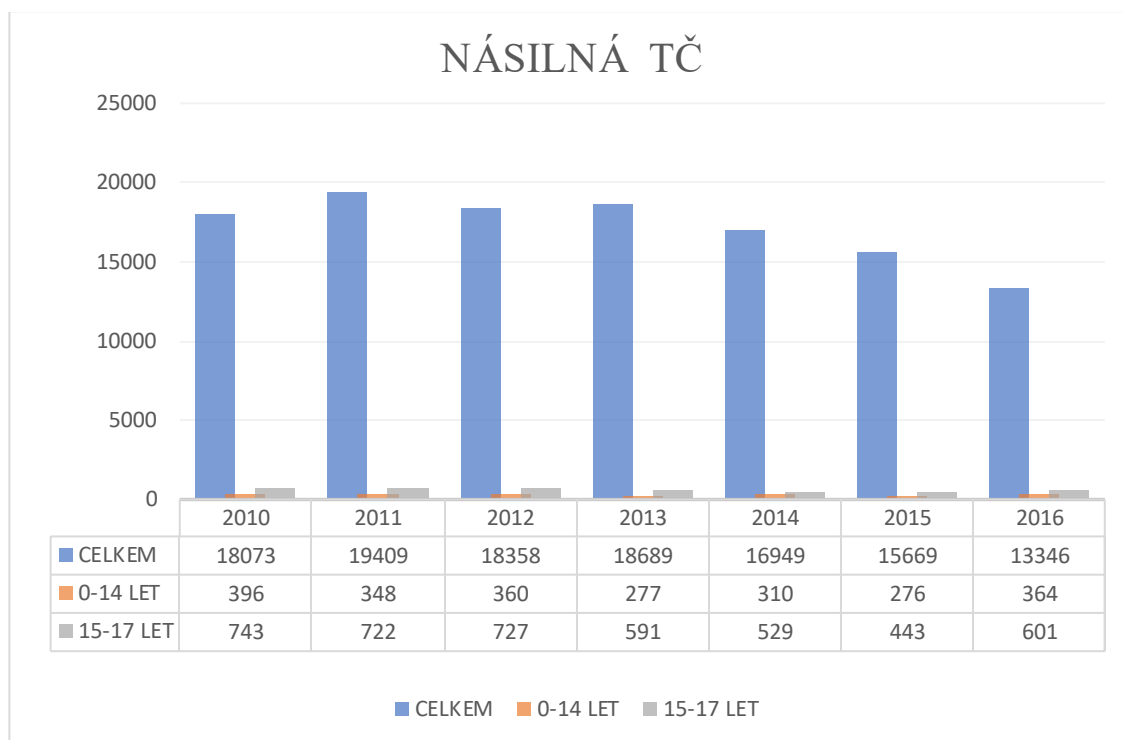
Graf č. 1 ³⁶

Z grafu je patrné, jak malé procento z celkového počtu vražd tvoří nezletilí a mladiství pachatelé. U nezletilých pachatelů se toto číslo pohybuje okolo 1 procenta z celkového počtu spáchaných vražd a u mladistvých pachatelů mezi 2 a 3 procenty.

³⁶ POLICIE ČR Statistiky kriminality. [online]. Praha : Policie ČR [cit. 2018-01-10], dostupné z WWW:<<http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>. >.

Dále je z grafu patrné klesající počet celkových vražd, nikoliv však vražd u nezletilých či mladistvých. U těchto dochází mezi jednotlivými léty k výkyvům, ale z celkového pohledu na pozorované období je tendence u této skupiny prakticky setrvalá.

- Statistické porovnání u násilné TČ spáchané za období let 2010–2016.

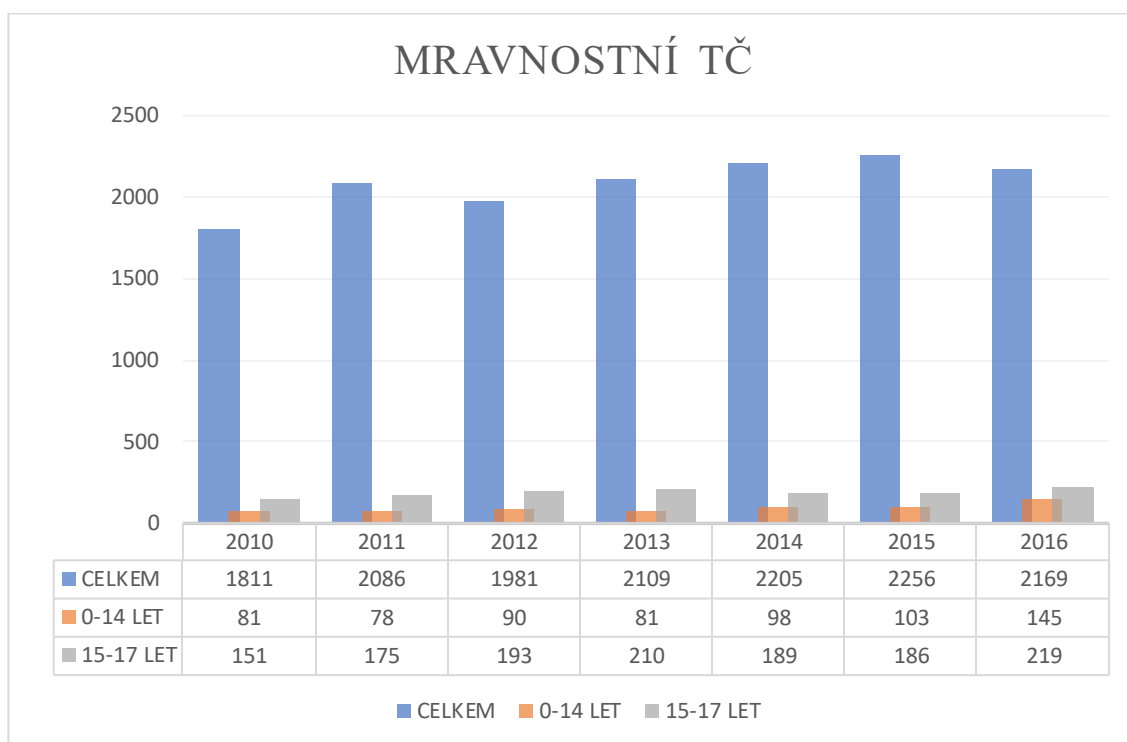

Graf č. 2³⁷

V grafu číslo 2 se zabývá násilnou trestnou činností, tedy se zejména jedná o trestné činy nacházející se v I. a II. Hlavě zvláštní části trestního zákoníku. Z celkového nápadu této trestné činnosti tvoří podíl nezletilých přibližně 2 procenta a podíl mladistvých zhruba 4 procenta. Pokud se na tento graf podíváme globálně na celé sledované období, je v celkových číslech celkem výrazný pokles, a to za celé sledované období bezmála 1/3. Avšak u nezletilých a u mladistvých je patrná klesající tendence, kromě roku 2016, kde je vidět opětovný nárůst.

³⁷ POLICIE ČR Statistika kriminality. [online]. Praha : Policie ČR [cit. 2018-01-10], dostupné z WWW:<<http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>. >.

- Statistické porovnání u mravnostní TČ spáchané za období let 2010–2016.

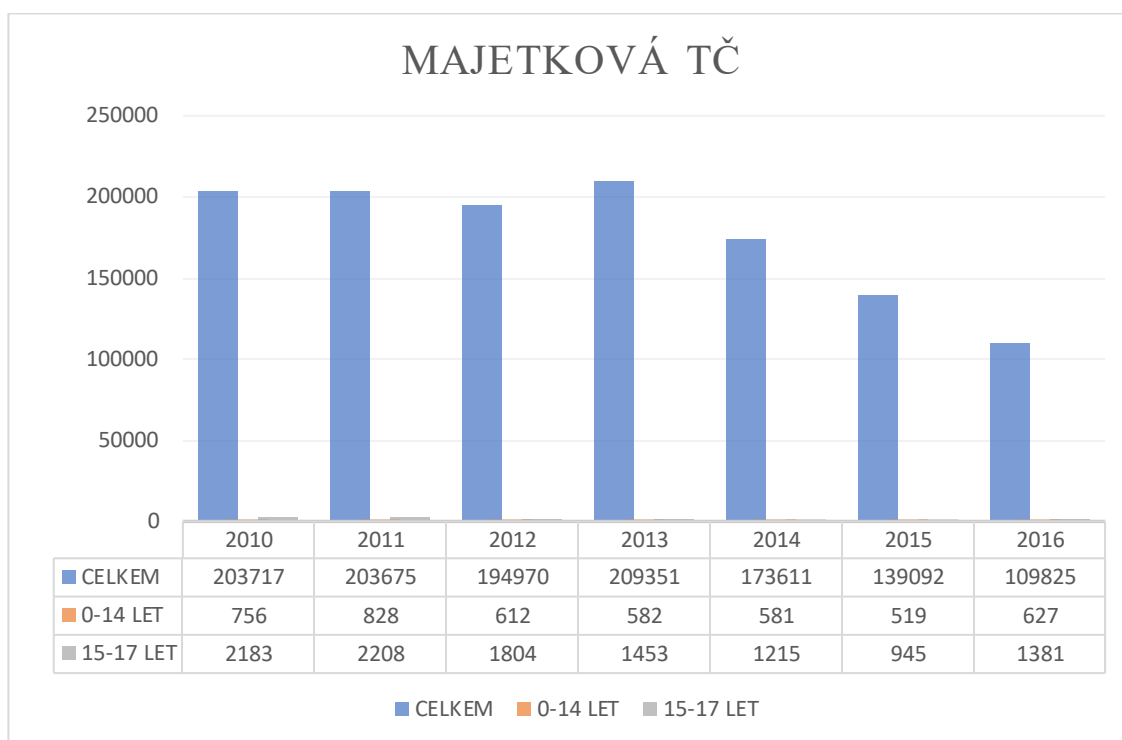

Graf č. 3 ³⁸

Ve třetím grafu se zabývám mravnostní trestnou činností, tedy trestnou činností s mravnostním podtextem, jež se nachází ve III. Hlavě zvláštní části trestního zákoníku. Zajímavostí tohoto druhu trestné činnosti je zejména její vývoj. Porovnáním čísel se dá říci, že vývoj této trestné činnosti je zcela opačný a jednoznačně vzrůstající oproti předchozí zkoumané trestné činnosti. V celkových číslech je nárůst u této trestné činnosti něco málo přes 10 procent, u mladistvých přibližně 50 procent, ale u nezletilých je tento nárůst o alarmujících 80 procent.

³⁸ POLICIE ČR Statistika kriminality. [online]. Praha : Policie ČR [cit. 2018-01-10], dostupné z WWW:<<http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>. >.

- Statistické porovnání u majetkové TČ spáchané za období let 2010–2016.

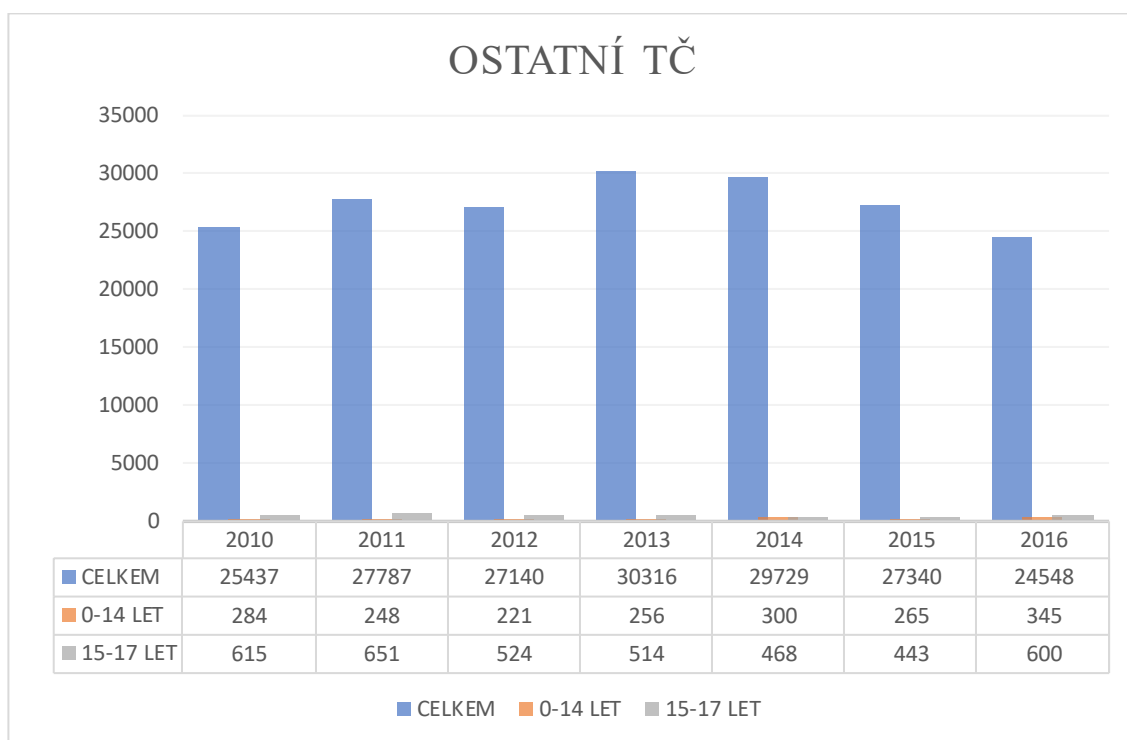

Graf č. 4 ³⁹

Na čtvrtém grafu ukazují vývoj majetkové trestné činnosti, jedná se o trestnou činnost jejímž cílem je obohacení pachatele a tato je nejčastější a nejrozšířenější trestnou činností. Největší část z této trestné činnosti tvoří krádeže. Z celkového pohledu je ve vývoji patrný velmi výrazný pokles, a to bezmála na 50 procent za sledované období. Co se týče nezletilých, tak u této skupiny není pokles tak výrazný, ale je asi 20 procent. U mladistvých je stejně výrazný jako z celkového pohledu tedy je skoro 50 procent. Vzhledem k tomu, že majetková trestná činnost je nejrozšířenější trestnou činností, je tento vývoj velmi pozitivní.

³⁹ POLICIE ČR Statistika kriminality. [online]. Praha : Policie ČR [cit. 2018-01-10], dostupné z WWW:<<http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>. >.

- Statistické porovnání u ostatní TČ spáchané za období let 2010–2016.

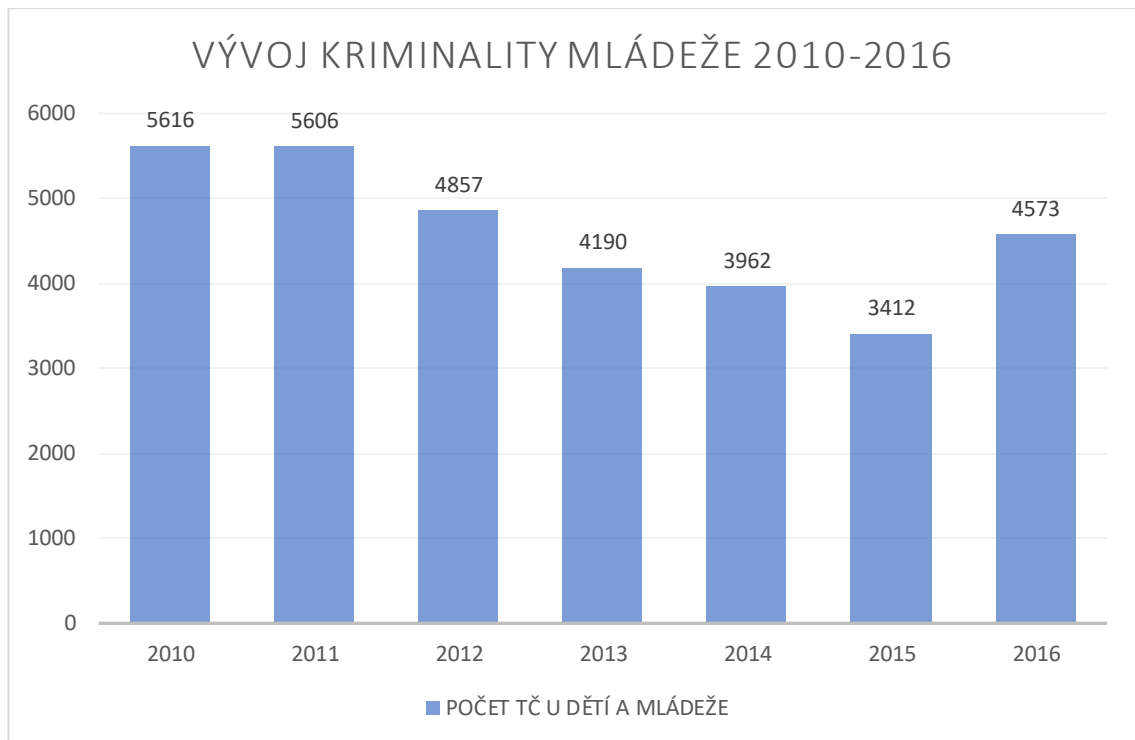

Graf č. 5 ⁴⁰

Do této kategorie jsou zařazeny hospodářské trestné činy, nehody, pracovní úrazy, hanobení národa, podněcování k rasové nenávisti a různé další trestné činy. V této oblasti trestné činnosti je dle statistik celkem setrvalý stav.

⁴⁰ POLICIE ČR Statistika kriminality. [online]. Praha : Policie ČR [cit. 2018-01-10], dostupné z WWW:<<http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>. >.

- Statistické porovnání u všech TČ u mladistvých a dětí spáchané za období let 2010–2016.

Graf č. 6 ⁴¹

Na posledním grafu ukazují celkový vývoj kriminality u dětí a mladistvých ve sledovaném období je patrný bezmála 40 procent pokles do roku 2015 a následně asi 20 procent nárůst do roku 2016 i přes tento nárůst v roce 2016 je z celkového pohledu vidět jasný pokles, což vnímáme pozitivně.

⁴¹ POLICIE ČR Statistika kriminality. [online]. Praha : Policie ČR [cit. 2018-01-10], dostupné z WWW:<<http://www.policie.cz/statistika-kriminalita.aspx>. >.

6 SANKCIONOVÁNÍ MLADISTVÝCH

Česká republika, a nejen ona se setkává s dlouhodobým problémem trestní politiky u mladistvých, a proto hledá cesty pro zvyšování účinnosti trestání těchto pachatelů trestných činů a nástroje proto, aby se zamezilo, nebo alespoň snížilo nárůstu páchání kriminality. V dnešní době není cílem omezování osobní svobody pachatele trestného činu, ale pouze potrestání vhodným trestem či uložením vhodného opatření. Prioritou dnešní doby těchto trestů je snaha o odstrašení následků spáchaných trestných činů.⁴²

6.1 Výchovní opatření

Výchovní opatření patří k nejmírnějšímu postihu u mladistvých, který hlavně spočívá v usměrňování jejich chování a tím se má zajistit a podpořit výchova mladistvého. Výchovní opatření lze tedy uložit samostatně nebo současně s trestním či ochranným opatřením.⁴³

Nesplnění výchovního opatření může také být podmíněno trestním opatřením. Toto však neplatí u napomenutí s výstrahou což je sankce, kdy jde pouze o důrazné varování mladistvého, nelze ji tedy kombinovat s opatřením trestním. Výchovní opatření lze v jejich průběhu také změnit, tyto lze uložit nejvýše na dobu tří let. Se souhlasem mladistvého lze výchovní opatření ukládat již v průběhu řízení. Výchovní opatření jsou taxativně vymezena v ustanovení § 15 odst. 2 z.č. 218/2003 Sb., O soudnictví ve věcech mládeže.

- Dohled probačního úředníka
- Probační program
- Výchovní povinnosti
- Výchovní omezení
- Napomenutí s výstrahou ⁴⁴

⁴² ŠČERBA.F.,COUFALOVÁ,B.: *Efektivita sankcionování mladistvých*. Praha: Leges, 2016. s. 15. ISBN 978-80-7502-131-1

⁴³ ROZUM.J., a kol.: *Probační programy pro mladistvé*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2011. s. 27-28. ISBN 978-80-7338-114-1

⁴⁴ ŠČERBA.F.,COUFALOVÁ,B.: *Efektivita sankcionování mladistvých*. Praha: Leges, 2016. s. 77-79. ISBN 978-80-7502-131-1

6.1.1 Dohled probačního úředníka

Dohled probačního úředníka znamená to, že již v průběhu řízení může být mladiství vystaven dohledu probačního úředníka. Také lze říci, že dohledem je možno zvýšit jakoukoli sankci, zda to tedy dovoluje její povaha. Dohled probačního úředníka není možné uložit z povahy věci s nepodmíněným odnětím svobody, zabezpečovací detencí, s ochrannou výchovou, nebo s ústavní formou ochranného léčení, neboť při těchto opatřeních je mladiství omezen jistým způsobem na volném pohybu a je umístěn v zařízení tomu určenému a tento dohled by neměl žádný smysl. Naopak se dohled probačního úředníka často kombinuje s odklony trestního řízení. Mladiství, kterému byl uložen dohled probačního úředníka musí s tímto úředníkem spolupracovat způsobem, který stanoví probační úředník na základě probačního plánu dohledu. Musí se k probačnímu úředníkovi dostavovat ve lhůtách, které stanoví. Musí jej informovat o svém pobytu, zaměstnání, dodržování uložených omezení nebo povinností. Musí probačnímu úředníkovi umožnit vstup do obydlí.⁴⁵

6.1.2 Probační program

Spočívá zejména v programu sociálního výcviku, psychologického poradenství, terapeutickém programu, vzdělávacím programu a další.⁴⁶

Probační program schvaluje ministr spravedlnosti a zapisuje se do seznamu probačních programů vedených Ministerstvem spravedlnosti. Dohled nad plněním tohoto programu provádí probační úředník. Probační program je možné uložit se souhlasem mladistvého. Současně s probačním programem se mladistvému zpravidla uloží, aby podle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu nebo vydal bezdůvodné obohacení získané proviněním, také současně s tímto je mladistvého stanoven různý režim omezení, aby se vyhnul konfliktu se zákonem a podpořilo se urovnání sociálního zázemí mladistvého. Probační program je vlastně cílený zásah do běžného života mladistvého, který jej má vytrhnout z kriminálního prostředí.⁴⁷

⁴⁵ ŠČERBA.F.,COUFALOVÁ,B.: *Efektivita sankcionování mladistvých*. Praha: Leges, 2016. s. 81-90. ISBN 978-80-7502-131-1

⁴⁶ ZOUBKOVÁ, I., MOULISOVÁ, M.: *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex, 2004. s. 107. ISBN 978-80-8679-505-8

⁴⁷ ŠČERBA.F.,COUFALOVÁ,B.: *Efektivita sankcionování mladistvých*. Praha: Leges, 2016. s. 91-95. ISBN 978-80-7502-131-1

6.1.3 Výchovné povinnosti

Tyto jsou uvedeny v § 18 odst.1 z.č. 218/2003 Sb., O soudnictví ve věcech mládeže. Ukládá je soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce a jedná se o :

- bydlení s rodiči,
- bezplatný výkon společensky prospěšnou činnost,
- dal peníze na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti
- usiloval o vyrovnání s poškozeným, nahradil škodu
- odvykací léčení (které není ochranným opatřením) závislosti na návykových látkám,
- podrobil se ve volném čase např. vhodnému programu sociálního výcviku, vzdělávacímu programu, terapeutickému programu

Úspěšné vykonání výchovné povinnosti uložené v průběhu řízení proti mladistvému je polehčující okolností. Výchovné povinnosti jsou vhodnou doplňující sankcí k trestnímu opatření spojeným se stanovením zkušební doby.⁴⁸

6.1.4 Výchovná omezení

Tyto jsou vymezena v § 19 odst. 1 z.č. 218/2003 Sb., O soudnictví ve věcech mládeže. Ukládá je soud pro mládež a v přípravném řízení státní zástupce a jedná se o :

- nenavštěvovat určité podniky,
- nestýkat se s určitými osobami, nezdržoval se na určitém místě
- nezdržovat se na určitém místě
- nepřechnovat určité předměty
- neužívat návykové látky
- neúčastnit se hazardních her a sázek
- neměnit bez oznámení probačnímu úředníkovi místo pobytu nebo zaměstnání

Výchovná omezení lze uložit pouze takovým způsobem, aby to nenarušilo přípravu mladistvého na budoucí povolání.⁴⁹

⁴⁸ ŠČERBA.F.,COUFALOVÁ,B.: *Efektivita sankcionování mladistvých*. Praha: Leges, 2016. s. 96-100. ISBN 978-80-7502-131-1

⁴⁹ ŠČERBA.F.,COUFALOVÁ,B.: *Efektivita sankcionování mladistvých*. Praha: Leges, 2016. s. 101. ISBN 978-80-7502-131-1

6.1.5 Napomenutí s výstrahou

Je uvedeno v § 20 odst. 1 z.č. 218/2003 Sb., O soudnictví ve věcech mládeže. Toto je nejmírnějším druhem výchovného opatření. Soud pro mládež pouze mladistvému v přítomnosti jeho zákonného zástupce vytkne protiprávnost jeho činu a upozorní ho na důsledky, které by mu podle zákona hrozily v případě opakování trestné činnosti. Postižení mladistvého lze také přenechat, je-li to vhodné a účelné jeho zákonnému zástupci, či škole, či jinému výchovnému zařízení v němž mladiství žije. V případě o napomenutí s výstrahou se na mladistvého hledí, jakoby nebyl odsouzen.⁵⁰

6.2 Ochranná opatření

Jedná se o prostředek státního donucení, společně s výchovnými a trestními opatřeními, díky kterému může stát reagovat při spáchání provinění, nebo činu jinak trestného. Oproti výchovným opatřením je mohou ukládat pouze soudy, respektive soudy pro mládež, nemohou být tedy uloženy již v přípravném řízení. Účelem ochranných opatření je kladně ovlivnit duševní, mravní a sociální vývoj mladistvého a tím chránit společnost před trestnou činností mladistvých. Tento účel je konkrétně uveden v § 21 odst. 1 z.č. 218/2003 Sb., O soudnictví ve věcech mládeže. V tomto paragrafu jsou ochranná opatření také taxativně vyjmenována. Jedná se o:

- ochranné léčení,
- zabezpečovací detence,
- zabrání věci a
- ochranná výchova.⁵¹

⁵⁰ ŠČERBA.F.,COUFALOVÁ,B.: *Efektivita sankcionování mladistvých*. Praha: Leges, 2016. s. 102-103. ISBN 978-80-7502-131-1

⁵¹ ŠČERBA.F.,COUFALOVÁ,B.: *Efektivita sankcionování mladistvých*. Praha: Leges, 2016. s. 110. ISBN 978-80-7502-131-1

6.3 Trestní opatření

Jedná se o nejprísnejší druh sankce, který lze uložit mladistvému pachateli. Tyto jsou vůči výchovným a ochranným opatřením podpůrnou sankcí. Trestní opatření pouze v případech, kdy zvláštní způsoby opatření a řízení by zřejmě nevedli k dosažení účelu zákona o soudnictví ve věcech mládeže. Trestní opatření jsou protějškem trestů vymezených v trestním zákoníku, které jsou určeny pro postihování provinění mladistvých pachatelů. Tyto jsou však modifikovány kdy jejich výměra a podmínky uložení vyplývají ze zákona o soudnictví ve věcech mládeže. Obecným účelem trestních opatření je vytváření podmínek pro sociální a duševní rozvoj mladistvého, tedy zejména výchovný a preventivní účel opatření. Trestní opatření jsou taxativně vymezena v § 24 odst.1 zákona o soudnictví ve věcech mládeže:

- obecně prospěšné práce,
- peněžité opatření,
- peněžité opatření s podmíněným odkladem výkonu,
- propadnutí věci,
- zákaz činnosti,
- vyhoštění,
- domácí vězení,
- zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce,
- odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu,
- odnětí svobody podmíněně odložené na zkušební dobu s dohledem a
- nepodmíněné odnětí svobody ⁵²

6.3.1 Obecně prospěšné práce

Mladistvému lze uložit obecně prospěšné práce ve výměře od 50 do 150 hodin. Tyto lze udělit pouze za provinění, které vykazuje znaky přečinu. Jinak se uložení obecně prospěšných prací u mladistvého řídí stejnými podmínkami jako u dospělých, tyto jsou vymezeny v § 62–65 trestního zákoníku. Soud při ukládání obecně prospěšných prací je nejprve povinen zjistit možnosti mladistvého, jak se mladiství staví k možnosti jejich uložení.

⁵² ŠČERBA.F.,COUFALOVÁ,B.: *Efektivita sankcionování mladistvých*. Praha: Leges, 2016. s. 138 - 139. ISBN 978-80-7502-131-1

V případě, kdy Mladiství nevykoná veřejně prospěšné práce tak mu mohou být přeměněny soudem na trest odnětí svobody domácí vězení, nebo na peněžitě opatření v souladu s podmínkami uvedených v § 65 odst.2 trestního zákoníku.⁵³

6.3.2 Peněžitě opatření

Toto opatření lze mladistvému uložit pouze v případě, že je výdělečně činný nebo že toto umožňují jeho majetkové poměry. Jinak se ukládání tohoto opatření řídí podmínkami uvedených v § 67 až 69 trestního zákoníku. Tato podmínka je důležitá z hlediska toho, aby toto opatření plnil mladiství, tedy aby bylo hrazeno z jeho prostředků. Jednoduše lze říci, aby toto opatření postihlo právě mladistvého, nikoliv toho, kdo by za něj toto opatření musel hradit. Tato podmínka je také důvodem toho, že v praxi je toto opatření využíváno velmi ojediněle. Také se liší výše peněžitě opatření oproti dospělým. Mladistvému může být opatřením uloženo v rozsahu od 10ti do 365ti denních sazeb a jedna sazba může být v rozpětí od 100 Kč do 5000 Kč. Celkem tedy může být mladistvému uloženo peněžitě opatření ve výši od 1000 Kč do 1 825 000 Kč.⁵⁴

6.3.3 Peněžitě opatření s podmíněným odkladem výkonu

Toto trestní opatření je specifikum mladistvých pachatelů, oproti pachatelům, jim lze odložit nejen výkon trestu, ale i peněžitě opatření. V rámci tohoto musí být mladistvému stanovena zkušební doba, a to až na 3 léta. Dolní hranice této zkušební hranice není stanovena, tato by však až na výjimky neměla být nižší než 6 měsíců. Pro aplikaci tohoto opatření musí být splněny dvě podmínky:

a) Vzhledem k osobě mladistvého, zejména k přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a prostředí, v němž žije a pracuje, a k okolnostem případu, má soud pro mládež důvodně za to, že účelem trestního opatření bude dosaženo i bez jejího výkonu, nebo

⁵³ ŠČERBA.F.,COUFALOVÁ,B.: *Efektivita sankcionování mladistvých*. Praha: Leges, 2016. s. 144 - 147. ISBN 978-80-7502-131-1

⁵⁴ ŠČERBA.F.,COUFALOVÁ,B.: *Efektivita sankcionování mladistvých*. Praha: Leges, 2016. s. 148 - 149. ISBN 978-80-7502-131-1

b) soud přijal záruku za nápravu mladistvého a vzhledem k výchovnému vlivu toho, kdo záruku nabídl, má důvodně za to, že účelem trestního opatření bude dosaženo i bez jejího výkonu.⁵⁵

6.3.4 Zákaz činnosti, vyhoštění a zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce

Toto opatření se liší od trestního zákoníku více méně ve výměře délky tohoto opatření. Mladistvému lze uložit pouze tehdy, pokud netvoří překážku při přípravě na jeho budoucí povolání. Horní hranice tohoto opatření nesmí přesáhnout 5 let. Z této skupiny opatření je nejčastěji udělován zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, který v přípravě na budoucí povolání nebrání, neboť obecně mladiství motorové vozidlo řídit nesmí. Nejčastěji je tento zákaz činnosti ukládán právě za řízení motorového vozidla. Při vyhoštění musí soud dbát na to, aby nevystavil mladistvého nebezpečí zpustnutí. U zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce je horní hranice taktéž 5 let.⁵⁶

6.3.5 Domácí vězení

Největší zajímavostí tohoto opatření je pravděpodobně to, že mladiství toto vnímají hůře než dospělí, neboť jim to brání v rozvoji a navazování sociálních vztahů. Z tohoto důvodu musí i soud toto opatření velmi zvažovat, aby nebylo naopak kontraproduktivní a nevedlo u mladistvého k recidivě.⁵⁷

⁵⁵ ŠČERBA.F.,COUFALOVÁ,B.: *Efektivita sankcionování mladistvých*. Praha: Leges, 2016. s. 151. ISBN 978-80-7502-131-1

⁵⁶ ŠČERBA.F.,COUFALOVÁ,B.: *Efektivita sankcionování mladistvých*. Praha: Leges, 2016. s. 153 - 154. ISBN 978-80-7502-131-1

⁵⁷ ŠČERBA.F.,COUFALOVÁ,B.: *Efektivita sankcionování mladistvých*. Praha: Leges, 2016. s. 155. ISBN 978-80-7502-131-1

6.3.6 Podmíněné odsouzení a podmíněné odsouzení s dohledem

Podmínky uložení tohoto trestního opatření jsou prakticky totožné jako u dospělých. Tedy lze jej uložit v případě, kdy horní hranice v konkrétním případě nepřesahuje 3 roky. Dále lze mít důvodně za to, že k působení na mladistvého není zapotřebí bezprostředního výkonu odnětí svobody. Rozdíl oproti dospělým je v délce trvání opatření, která je od 1 do 3 let. V rámci zkušební doby může soud stanovit mladistvému další povinnosti, například s jeho souhlasem uložit vhodný probační program. Hlavní rozdíl u mladistvých oproti dospělým spočívá v tom, že pokud chce soud mladistvému podmíněné odsouzení přeměnit ve výkon trestu, zavedl-li k tomu mladiství příčinu, musí využít alespoň 1 ze tří možností:

- stanovení dohledu nad mladistvým, pokud již nebyl uložen,
- přiměřené prodloužení zkušební doby, maximálně o 2 léta, celková doba však nesmí překročit 5 let,
- uložení dalšího vhodného výchovného opatření, které by směřovalo k tomu, aby mladiství vedl řádný život.⁵⁸

6.3.7 Odnětí svobody

U mladistvých se odnětí svobody oproti dospělým odlišuje délkou trvání. Obecně se dá říci, že dolní hranice nesmí převyšovat 1 rok a horní hranice nesmí převyšovat 5 let. Výjimkou je pouze to, když mladiství spáchá provinění, za které umožňuje trestní zákoník uložit výjimečný trest, bylo spácháno zvlášť zavrženíhodným způsobem, pod zvlášť zavrženíhodnou pohnutou nebo vedlo k těžkému a těžko napravitelnému následku.⁵⁹

⁵⁸ ŠČERBA.F.,COUFALOVÁ,B.: *Efektivita sankcionování mladistvých*. Praha: Leges, 2016. s. 158-162. ISBN 978-80-7502-131-1

⁵⁹ ŠČERBA.F.,COUFALOVÁ,B.: *Efektivita sankcionování mladistvých*. Praha: Leges, 2016. s. 162-163. ISBN 978-80-7502-131-1

7 EMPIRICKÁ ČÁST

7.1 Cíl empirické části

Empirická část má ambici obohatit teoretickou část o konkrétní praxeologický vhled, tj. užitou kazuistikou z aplikační praxe ukázat dopad sociálně patologických jevů na děti a mládež. Pro tento cíl byl vybrán konkrétní příklad krádeže dvou nezletilých osob, na kterém byl ukázán, postup policejního orgánu v šetření této věci. Dále na tomto příkladu bylo ukázáno ukončení celé věci v případě nezletilých pachatelů a v neposlední řadě také zapojení orgánu sociálně právní ochrany dětí do celé této věci. Dále bylo v rámci empirické části provedeno autorkou kvalitativní výzkumné šetření. Toto se skládalo celkem z 8 otázek a do tohoto bylo zapojeno 57 respondentů z různorodého spektra stáří do 17 let. Otázky byly komponovány do zkoumané problematiky a šetřením byly ověřovány vyřčené hypotézy této problematiky.

7.2 Popis příkladu empirické části

Pro empirickou část své práce jsem si vybrala konkrétní příklad z praxe, kdy se jedná o krádež v samoobsluze dvou nezletilých osob. Na tento případ, jsem byla vyslána ze strany operačního důstojníka, z důvodu vytíženosti policistů na OOP Rokycany. Na místě jsem provedla prvotní úkony včetně zajištění pachatelů a dále byl případ na místě předán policistům OOP Rokycany, kteří případ šetřili a následně jej i ukončili. Konkrétně se jednalo o případ krádeže cukrovinek v prodejně Albert v Rokycanech. Zde dva nezletilí pachatelé odcizili parfém ABC v celkové hodnotě 1500,- Kč. Celá věc byla kvalifikována jako přešupek proti majetku dle ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) bod 1. z.č. 251/2016 Sb., o některých přešupcích. V tomto příkladu byl ponechán reálný skutkový děj, avšak veškeré osobní údaje, místo a způsobená škoda byly smyšlené, aby nevedly k žádné konkrétní osobě.

7.3 Analyticko-syntetizující rozbor příkladu

7.3.1 Práce na místě činu a úřední záznam

Celá věc byla dne 10.2.2017 v 16:15 hodin oznámena telefonicky na tísňovou linku 158. Oznamovatelem byl pracovník ostrahy Nepokradeš, která provádí ostrahu v prodejně Albert. Na místo vyjela hlídka dopravního inspektorátu z důvodu vytíženosti hlídky obvodního oddělení. Na místě byli zjištěni dva pachatelé, kdy se jednalo o Miroslav Termář, nar. 18.11.2004 a Erik Fico, nar. 2.11.2007. Na místě bylo dále provedeno šetření, kterým bylo zjištěno, že ostraha prodejny, Josef Hlídál, nar. 1.1.1900, si dne 10.2.2017 v 16:00 hodin všiml na kamerovém záznamu v oddělení drogerie dvou chlapců, kteří se procházeli mezi regály. Tito následně přistoupili k prodejnímu regálu, ve kterém byly toaletní vody a parfěmy a z tohoto regálu jeden z mladíků, později zjištěn jako Erik Fico, vyjmul parfém značky ABC v hodnotě 1500,- Kč a tento si ukryl do rukávu své bundy. Po tomto oba chlapci společně prošli pokladní zónou, kdy u východu z prodejny byli zastaveni ostrahou, jmenovaným Hlídalem. Tento chlapce vyzval, aby jej doprovodili do zadní části prodejny, kde je dále vyzval, aby ukázali odcizené zboží. Následně Erik Fico vyndal z rukávu odcizený parfém a pan Hlídál na místo přivolal policii. Oba jmenovaní byli na místě hlídkou omezeni na osobní svobodě, kdy vzhledem ke škodě, která byla odcizením způsobena byli zajištěni dle ustanovení § 26 odst. 1 písm. f) z.č. 273/2008 Sb., O Policii ČR ve znění pozdějších novel (dále jen zákona o policii). Odcizené zboží bylo následně vráceno neporušené do prodejny. Jednáním byla způsobena celková škoda odcizením ve výši 1500,- Kč společnosti Ahold Czech Republic, IČ 00000000. Na místě bylo dále provedeno hlídkou šetření u pokladních, kterým bylo potvrzeno, že oba mladíci prošli pokladní zónou, aniž by na pokladně cokoliv platili. Samozřejmě byly všechny zainteresované osoby řádně poučeny dle příslušných ustanovení zákona o policii.

Celá věc byla kvalifikována jako přešůpek proti majetku dle ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) bod 1. z.č. 251/2016 Sb., o některých přešůpcích.

Zajištění pachatelé byli po skončení šetření eskortováni hlídkou PČR na obvodní oddělení k provedení dalších úkonů. O celém jednání byl telefonicky vyrozuměn odbor sociálně právní ochrany dětí, aby mohl být zaměstnanec tohoto odboru přítomen podání vysvětlení nezletilých pachatelů.

Úřední záznam hlídky z místa činu je přiložen v práci jako příloha č.1

7.3.2 Úřední záznam o zajištění osoby

Na oba dva zajištěné byl následně zpracován úřední záznam o zajištění osoby. Jedná se o formulář, ve kterém je zejména zaznamenáno kdy, v kolik hodin, kde a z jakého důvodu, včetně přesného paragrafového znění, byla osoba omezena na osobní svobodě. Dále jsou zde přesné nacionále omezené osoby. Následuje podrobnější popis protiprávního jednání, které vedlo k omezení osoby a soupis jaké další omezující oprávnění bylo vůči osobě využito. Jsou využívána oprávnění taxativně vymezena v zákoně o policii, samozřejmě s ohledem na věk omezených osob. Ve formuláři je také zaznamenáno, kdo a kdy byl o omezení osoby vyrozuměn a na závěr kdy a jakým způsobem bylo omezení ukončeno, komu byla omezená osoba předána. Tento formulář musí být vypracován na každou omezenou osobu zvlášť. Úplný závěr formuláře tvoří práva osoby omezené na osobní svobodě.

Úřední záznam o zajištění osob je přiložen k práci jako příloha č.2 a č.3

7.3.3 Úřední záznam o ohledání místa přestupku

Na místě činu bylo dále provedeno ohledání místa přestupku v souladu s ustanovením § 67 odst. 2 zákona o policii. Zde je zaznamenáno, kdo ohledání provedl, kdo mu byl přítomen, důvod ohledání, místo ohledání a podmínky ohledání. Dále je jednoznačně označen začátek a konec ohledání. V samotném textu ohledání je pak popsáno místo činu, jaké věci se na místě činu nachází a jaké změny byl na místě činu zjištěny. Pokud by byly na místě činu zjištěny a zajištěny upotřebitelné kriminalistické stopy, pak by to v tomto formuláři bylo také zaznamenáno. Bylo by zde popsáno o jaké stopy se jedná, jaký je jejich druh a jakým způsobem byly zajištěny. Pokud stopy zjištěny a zajištěny nejsou, také je to v záznamu o ohledání místa činu uvedeno. Součástí ohledání místa činu je také fotodokumentace.

Úřední záznam o ohledání místa přestupku je přiložen k práci jako příloha č.4

7.3.4 Úřední záznam o podání vysvětlení

Oba pachatelé celého jednání byli následně vyzváni, aby ve věci podali vysvětlení. Před podáním vysvětlení byli oba řádně poučeni dle ustanovení § 61 zákona o policii, a to s ohledem na svůj věk tak, aby tomuto porozuměli. Z důvodu jejich věku byla oběma podání vysvětlení musí být přítomen zákonný zástupce nebo pracovník odboru sociálně právní ochrany. Po poučení se pachatelé mohli k věci spontánně vyjádřit a dále jim mohou být kladeny doplňující otázky, je-li to k řádnému objasnění věci potřeba.

Úřední záznam o podání vysvětlení je přiložen k práci jako příloha č.5 a č.6

7.3.5 Úřední záznam o skončení šetření

Závěrem tedy bylo dostatečně prokázáno a zjištěno, že přestupku krádež dle ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) bod 1. z.č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích se skutečně dopustili Erik Fico a Miroslav Termář, avšak vzhledem k tomu, že oba jmenovaní v době spáchání skutku nedovršili 15. rok věku rozhodl policejní orgán o odložení celé věci v souladu s ustanovením § 74 odst. 3 písm. b) z.č. 250/2016 o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich s odkazem na ustanovení § 18 z.č. 250/2016 o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

Úřední záznam o skončení šetření je přiložen k práci jako příloha č.7

7.3.6 Upozornění

Vzhledem k tomu, že pachatelé jednání jsou mladiství, tak na celé toto jednání v souladu s ustanovením § 15 zákona o policii policejní orgán upozornil Odbor sociálně právní ochrany dětí při Městském úřadu v Rokycanech, aby tento v celé věci provedl svá opatření.

Upozornění je přiloženo k práci jako příloha č.8

7.4 Kvalitativní výzkumné šetření

Součástí práce bylo zjistit kvalitativním výzkumným šetřením, jak v dnešní době mladiství tráví svůj volný čas. Zjistit co o tomto jejich volném čase vědí rodiče. Také zjistit jakou zkušenost mají dnešní děti například s alkoholem nebo drogami.

7.4.1 Metody a cíle kvalitativního výzkumného šetření

K získání výsledků byla zvolena kvalitativní výzkumná metoda, která byla využita z důvodu rychlého zpracování. Dotazník byl zpracován a odeslán mladistvým do 17 let po sociální síti. Dotazník byl zpracován tak, aby byl anonymní a mládež neměla strach z jejich zneužití. Výsledky dotazníku jsem vyhodnotila a zároveň popsala. Na dotazník mi bylo odpovězeno 57 respondenty. Dotazník měl celkem osm uzavřených a povinných otázek, které byly vytvořeny na základě hypotéz.

Následující stanovené hypotézy:

H₁: Předpokládám, že v dnešní době více jak polovina rodičů ví, kde jejich dítě tráví volný čas.

H₂: Předpokládám, že většina mladistvých chodí pravidelně do zájmových kroužků.

H₃: Předpokládám, že více jak polovina mládeže má zkušenost s alkoholem.

7.4.2 Výsledky kvalitativního výzkumného šetření

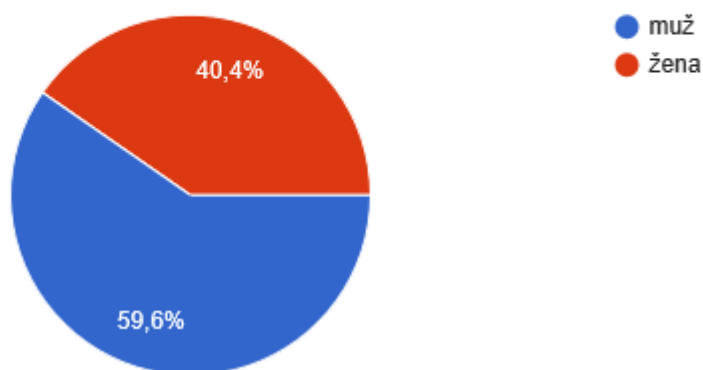
Výsledky byly zpracované do grafů pro lepší porovnání a zároveň poskytnut jednoduchý rozbor na každou otázku.

7.4.3 Vyhodnocení odpovědí

Otázka č. 1:

1. Pohlaví

57 odpovědí

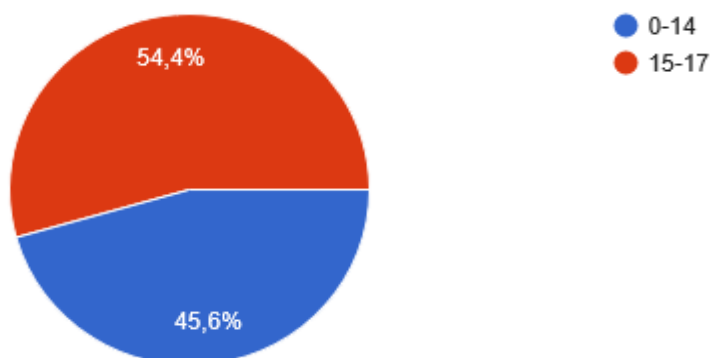
Zdroj: vlastní zpracování

Podle výsledků k otázce č. 1 jaký je jejich věk, odpovídalo z celkových 57 respondentů 59,6 % mužů a 40,4 % žen. Což tedy znamená že na otázku č.1 odpovědělo 34 chlapců a 23 dívek.

Otázka č. 2:

2. Věk

57 odpovědí

Zdroj: vlastní zpracování

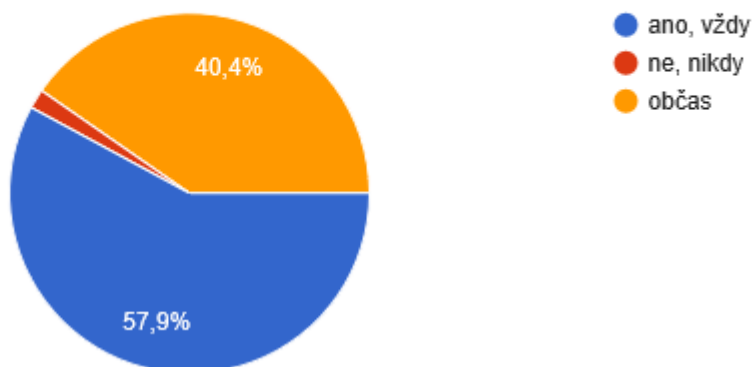
U otázky č. 2 byla otázka jaký je věk respondenta, kde bylo na výběr ze dvou možností, a to buď od 0 – 14 let, nebo 15 – 17 let. Podle výsledků na celkový dotazník odpovědělo více osob starších 15 let, kdy jejich věk nepřesahuje 17 let a to 54,4 %. Kdy

tedy v přepočtu odpovědělo na otázku č. 2 celkem 26 respondentů mladších 14ti let a 31 respondentů od 15 – 17let.

Otázka č. 3:

3. Ví tvoji rodiče, kde trávíš svůj volný čas?

57 odpovědí

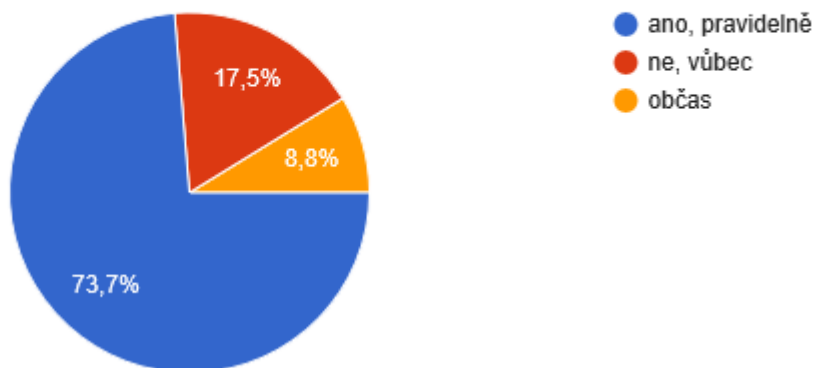
Zdroj: vlastní zpracování

U otázky č. 3 se potvrdila hypotéza č. 1, kdy se autorka domnívala, že více jak polovina rodičů ví, kde jejich dítě tráví svůj volný čas. Ale i takto je velmi překvapivý výsledek, kdy podle hypotéz byl očekáván větší počet odpovědí, že ví, kde se jejich dítě nachází v jejich volném čase. Podle dotazníkového šetření bylo tedy zjištěno že 57,9 % respondentů tedy u 33 mladistvých ví jejich rodiče, kde tráví svůj volný čas. 40,4 % Respondentů, tedy 23 mladistvých tvrdí, že jejich rodiče ví pouze občas, kde jejich děti tráví volný čas a 1 člověk tedy 1,8 % respondentů odpovědělo, že jejich rodiče nikdy nevědí, kde jejich dítě tráví svůj volný čas.

Otázka č. 4:

4. Navštěvuješ pravidelně nějaký zájmový kroužek?

57 odpovědí

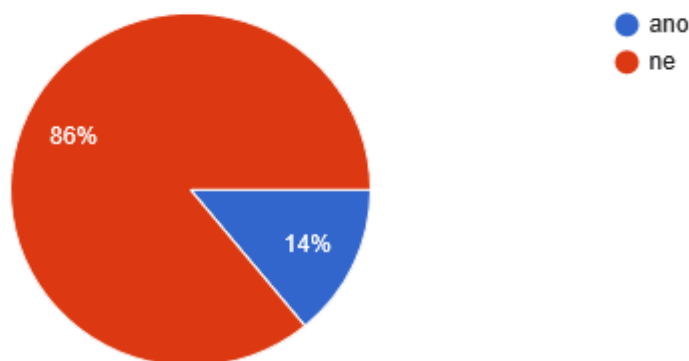
Zdroj: vlastní zpracování

U otázky č. 4, se také potvrdila hypotéza č. 2, kde bylo předpokladem, že většina mladistvých chodí pravidelně do zájmových kroužků. V této bylo zodpovězeno až 73,3 % což je 42 respondentů, kteří pravidelně navštěvují své koníčky, nebo zájmové kroužky. Bohužel ale i u této otázky bylo odpovězeno 17,5%, tedy 10 mladistvými, že vůbec nenavštěvují žádný zájmový kroužek. Zbýlých 8,8%, tedy 5 mladistvých nenavštěvuje pravidelně svůj zájmový kroužek.

Otázka č. 5:

5. Kradl(a) jsi někdy?

57 odpovědí

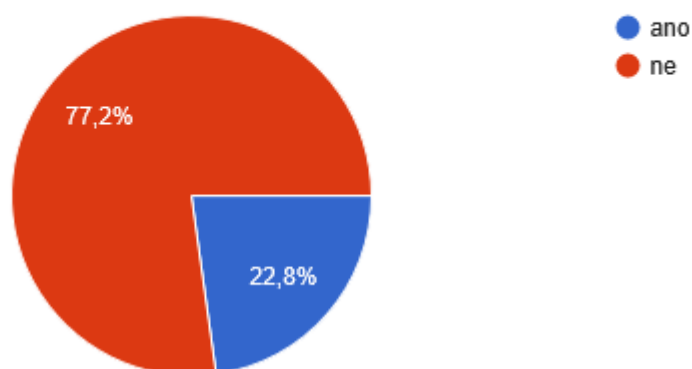
Zdroj: vlastní zpracování

U otázky č. 5, byla položena otázka, zda mají zkušenost s krádeží. Kdy tedy podle dotazníkového šetření bylo zodpovězeno, že „pouze“ 86% respondentů, s tímto protiprávním jednáním nemá žádnou zkušenost a ostatních 14, tedy 8 mladistvých z 57 bohužel ano.

Otázka č. 6:

6. Užil(a) si někdy drogy?

57 odpovědí

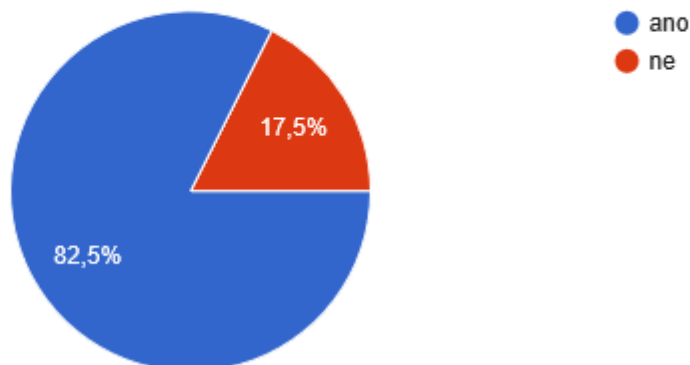
Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 6 byla zaměřena už na zkušenosti s návykovými látkami, kdy právě toto v dnešní době bývá nejčastějším negativním faktorem ovlivňujícím kriminalitu mládeže. Z dotazníku vzešel výsledek, který jasně vypovídá o tom, že více jak $\frac{3}{4}$ respondentů s tímto nemá žádnou zkušenost, tedy 77,2% a bohužel zbylých 22,8% tedy 13 mladistvých z 57 odpovědí má s tímto zkušenost.

Otázka č. 7:

7. Zkusil(a) jsi někdy alkohol?

57 odpovědí

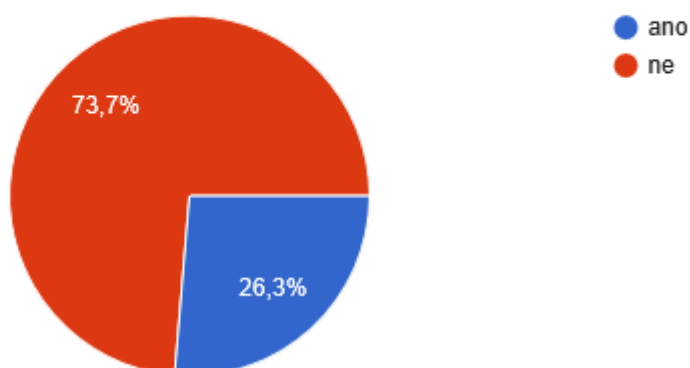
Zdroj: vlastní zpracování

U otázky č. 7 se opět potvrdila hypotéza č. 3, která byla, že více jak polovina mladistvých má zkušenost s alkoholem. U této otázky odpovědělo 82,5 % tedy 47 respondentů, že právě s alkoholem mají zkušenost a ostatních 17,5% - 10 mladistvých odpovědělo, že nikdy alkohol nezkusili.

Otázka č. 8:

8. Byl(a) jsi někdy za školou?

57 odpovědí

Zdroj: vlastní zpracování

Poslední otázka č.8 byla, zda dnešní mládež chodí za školu. Kdy tedy 73,7 % respondentů odpovědělo, že nikoliv a ostatních 26,3 % odpovědělo, že s tímto mají bohužel zkušenost.

ZÁVĚR

Hlavním cílem práce je vymezit základní pojmosloví a východiska spojená s kriminalitou mládeže. V rámci samostatných výstupů práce jsou reflektovány činitele determinující kriminalitu mládeže. Jsou zde vybrány ty nejčastější jako je šikana, agrese, kyberšikana a další, kterým se práce věnuje podrobněji. Nedílnou součástí hlavního cíle práce je poukázat na spolupráci s OSPOD a dále i s jinými organizacemi. Např: OSPOD v průběhu trestního řízení navazuje kontakt s mladistvým a nezletilým, dohlíží na dodržování jejich práv a také na to, aby na tyto nemělo trestní řízení negativní dopad větší, než je nezbytně nutný k dosažení účelu trestního řízení. Po skončení trestního řízení s těmito zůstává v kontaktu a dále s nimi pracuje formou poradenství, dohledu a podobně. V práci je také vymezeno nejčastější protiprávní jednání mladistvých a jejich sankcionování. Protiprávní jednání, naplňující obligatorní znaky skutkových podstat přestupků či trestných činů. Také jsou v práci rozděleny sankce, které jsou udělovány mladistvým a nezletilým za jejich protiprávní jednání, tyto jsou rozčleněny do příslušných kategorií, a to podle dopadu a omezení vůči mladistvému a nezletilému.

Teoretická část je obohacena o část empirickou, ve které je popsána kazuistika konkrétního případu krádeže ze strany nezletilého. Na tomto případě je ukázáno, jaký je zákonný postup policie v celé věci a meritorní rozhodnutí policejního orgánu v takovémto druhu řízení proti nezletilému. Dále je na případě zřetelné zapojení dalších institucí, které se do těchto případů zapojují a podílejí se na takovém řízení proti mladistvému a zejména pak na odstranění škodlivého následku, ať už pro společnost nebo pro samotného pachatele tohoto jednání. Nabízí se zde otázka, proč nemůže být tento skutek vyřešen jiným alternativním způsobem již na místě ze strany policie, ze strany poškozeného. Není-li tato veškerá administrativa v celé věci nadbytečná, když je nakonec celá věc odložena. Toto však vychází ze zákona, kdy policie, je povinna řešit jakékoliv protiprávní jednání, které jí bylo oznámeno, nebo o kterém se dozvěděla, a to zákonem stanoveným způsobem, což vychází ze zásady „ex-officio“. Další součástí empirické části je kvalitativní výzkumné šetření na základě jednoznačně verifikovaných dílčích hypotéz. Toto šetření je cíleno na věkovou skupinu mladistvých do 18ti let, skládá se z osmi otázek, které směřují na volnočasové aktivity respondentů.

Vedlejším cílem práce je poukázat na zkoumanou problematiku a na její celkovou nebezpečnost (škodlivost) pro společnost, neboť kriminalita se v případech mladistvých a nezletilých týká nastupující generace, která by si již měl být vědoma nebezpečnosti (škodlivosti) a také důsledků svého jednání. Také je ukázána důležitost zapojení

maximálního možného množství činitelů, kteří mohou ovlivnit vznik a vývoj takového protiprávního jednání, jak je již popsáno výše. Zejména se jedná o pozitivní vliv rodiny, tedy určité zázemí, výchova, pocit jistoty a bezpečí. Za tímto následuje škola, kde dítě poznává přirozenou autoritu a postupně nastupující povinnosti a také mimoškolní aktivity, tedy koníčky ať už sportovní, umělecké, ale i jiné. Všechny tyto činitele dohromady formují charakterové rysy každého jedince a je právě na těchto činitelích, zda tyto rysy budou v důsledku pozitivní či negativní. Tedy zda z daného jedince, dítěte, nakonec vyroste platný člen společnosti, který se bude podílet na růstu celé společnosti a bude toto předávat další generaci. Je potřeba si uvědomit důležitost tohoto tématu a jeho dopadů v celém širokém kontextu a nezavírat před tímto tématem dveře a myslet si, že se nás to netýká, protože nakonec může mít tato problematika vliv na celou společnost.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje:

1. ŽATECKÁ, E., HRUŠÁKOVÁ M., *Zákon o soudnictví ve věcech mládeže.Komentář*. Praha: WoltersKluwer,a.s., 2015. 312 s. ISBN 978-80-7478-848-2
2. PODANÁ, Z., *Fenomén delikvence mládeže v České republice a střeoevropském regionu*, Praha: Studie Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky 7/2011. 183 s. ISBN 978-80-86729-68-8
3. FIRSTOVÁ, J., *Kriminalita mládeže v sociálních souvislostech*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2014. s. 215. ISBN 978-80-7380-521-0
4. CHMELÍK, J., *Mravnost, pornografie, a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. 202 s. ISBN 80-7178-739-6
5. ZOUBKOVÁ, I., *Kontrola kriminality mládeže*. Praha: Aleš Čeněk, 2002. 250 s. ISBN 80-86473-08-2
6. MATOUŠEK, O., KROFTOVÁ, A.: *Mládež a delikvence*, Praha: Portál, 2003. 340 s. ISBN 80-7178-771-X
7. VEČERKA, K., ŠTĚCHOVÁ, M., *Preventivní praxe po novelizaci Zákona o sociálně-právní ochraně dětí*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2015. 160 s. ISBN 978-80-7338-152-3
8. ŠÁMAL a kol., *Trestní zákoník. Komentář. 2. vydání*, Praha: C.H.Beck, 2012. 3632 s. ISBN 978-80-7400-428-5
9. ŠČERBA.F.,COUFALOVÁ,B.: *Efektivita sankcionování mladistvých*. Praha: Leges, 2016. 320 s. ISBN 978-80-7502-131-1

10. ROZUM.J., a kol.: *Probační programy pro mladistvé*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2011. 168 s. ISBN 978-80-7338-114-1
11. ZOUBKOVÁ, I., MOULISOVÁ, M.: *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex, 2004. 146 s. ISBN 978-80-8679-505-8

Elektronické zdroje:

1. Šance dětem [online]. © 2017. [cit. 2017-31-12]. Dostupné z: <http://www.sancedetem.cz/cs/hledam-pomoc/rodina-v-problemove-situaci/rizikove-chovani-ditete/agrese-sikana-a-jine-formy-nasilneho-chovani.html>
2. Záchranný kruh [online]. © 2017. [cit. 2017-31-12]. Dostupné z: <http://www.zachranny-kruh.cz/pro-verejnost/kriminalita-rizikove-chovani/sikana-a-nasili/co-je-to-sikana.html>
3. Ozbrojený sbor České republiky – Policie České republiky. *Policie České republiky* [online]. © 2017 [cit. 2017-31-12]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/preventivni-informace-sikana.aspx>
4. Nebud' obět' [online]. ©2010 - 2017. [cit. 2017-31-12]. Dostupné z: www.nebudobet.cz/?cat=kybersikana
5. Centrum sociálních služeb Praha – Pražské centrum primární prevence [online]. [cit. 2017-31-12]. Dostupné z <http://www.prevence-praha.cz/zaskolactvi>
6. www.alkoholik.cz [online]. © 2003 - 2017 . [cit. 2017-1-1]. Dostupné z http://www.alkoholik.cz/zavislost/deti_a_alkohol/index.html
7. Šance dětem [online]. © 2017. [cit. 2017-31-12]. Dostupné z: <http://www.sancedetem.cz/srv/www/content/pub/cs/odborna-knihovna/drogoval-zavislost-mladistvych-studie-se-zavery-empirickeho-setreni-17696.html>

8. Informační portál pro orgány sociálně-právní ochrany dětí. *Sociálně-právní ochrana dětí – obecný úvod* [online]. © 2017. [cit. 2017-11-07]. Dostupné z: <http://www.ospod.cz/informace/obecne/>
9. Ministerstvo vnitra České republiky. *Ministerstvo vnitra České republiky* [Online]. © 2017 [cit. 2017-10-18]. Dostupné z : ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In: *Sbírka zákonů*. Česká republika: Parlament ČR, 2016, ročník 2016, částka 98, číslo 250.
10. Ministerstvo vnitra České republiky. *Ministerstvo vnitra České republiky* [Online]. © 2017 [cit. 2017-10-18]. Dostupné z : ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon o některých přestupcích. In: *Sbírka zákonů*. Česká republika: Parlament ČR, 2016, ročník 2016, částka 98, číslo 251.
11. POLICIE ČR Statistiky kriminality. [online]. Praha : Policie ČR [cit. 2018-01-10], dostupné z WWW:<<http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>. >.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Úřední záznam

Příloha č. 2: Úřední záznam o zajištění 1.osoby

Příloha č. 3: Úřední záznam o zajištění 2.osoby

Příloha č. 4: Úřední záznam o ohledání místa přestupku

Příloha č. 5: Úřední záznam o podání vysvětlení 1.osoby

Příloha č. 6: Úřední záznam o podání vysvětlení 2.osoby

Příloha č. 7: Úřední záznam o odložení

Příloha č. 8: Upozornění OSPOD

Příloha č. 1: Úřední záznam

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje

Územní odbor Rokycany

Obvodní oddělení Rokycany

Jiráskova čp. 179, 337 01 Rokycany

Č. j. KRPP-00000/PŘ-2017-030812

Rokycany 10. února 2017

Počet stran: 3

Úřední záznam

Dnešního dne 10.02.2017 bylo v 16:15 hodin telefonicky na tísňovou linku 158 oznámeno ze strany pracovníka bezpečnostní agentury Nepokradeš, s.r.o. Josefa XXX nar. 00.00.0000, že v OD Albert v ul. B. Němcové č. p. 960 v Rokycanech byli zadrženi dva nezletilí pachatelé drobné krádeže zboží. Na místo byla z důvodu vytíženosti hlídky obvodního oddělení Rokycany vyslána hlídka DI Rokycany Rotace 611 ve složení pprap. Pavlína XXX a pprap. Karel XXX. Hlídka se po příjezdu na místo dne 10.2.2017 v 16:30 hodin zkontaktovala s oznamovatelem, v němž byl ztotožněn Josef XXX, nar. 00.00.0000, bytem Masarykovo náměstí 1 Rokycany. Jmenovaný uvedl, že je zaměstnán u bezpečnostní agentury Nepokradeš, kdy dnešního dne svoji činnost vykonává právě v OD Albert v ul. Boženy němcové č. p. 960 v Rokycanech. Dnešního dne 10.02.2017 si v 16:00 hodin při sledování kamerového systému všiml dvou chlapců v oddělení s drogerií, kdy zaznamenal, jak si jeden z nich dává cosi do rukávu bundy. Poté si oba vzali balení cukrovinek do ruky a společně šli k pokladně č. 1, kde za cukrovinky v ruce zaplatili, avšak zboží v rukávu zapláceno nebylo. V tu chvíli už na ně Josef XXX čekal za pokladní zónou, kde ještě před odchodem chlapců z prodejny oba zadržel a vyzval je, aby se s ním odebrali do zadní části prodejny, kde byli následně vyzváni k předložení uschovaného zboží. Poté jeden z chlapců z pravého rukávu bundy vyndal parfém značky ABC a přiznal, že tento chtěl pod nátlakem druhého chlapce odcizit. Ihned nato ostraha celou věc telefonicky oznámila na tísňovou linku 158 a žádal hlídku policie na místo. Parfém značky ABC v hodnotě 1500 Kč byl ještě před příjezdem policie na místo vrácen

nepoškozený do prodejního stojanu. Škoda odcizením uvedeného zboží vznikla společnosti AHOLD CZECH REPUBLIC, a.s. prodejna ALBERT770, IČ: 44012373, a to v uvedené výši 1500,- Kč. To je vše, co k celé věci uvedl.

Na místě byli následně hlídkou ztotožněni Miroslav XXX, nar. 00.00.0000, bytem Masarykovo náměstí 1 Rokycany a Erik XXX, nar. 00.00.0000, bytem Masarykovo náměstí 1 Rokycany. Právě Erik XXX byl ten, který měl parfém uschovaný v rukávu a říkal, že byl k odcizení tohoto parfému naveden ze strany Míry. Oba jmenovaní byli následně na místě dne 10.2.2017 v 16:35 hodin zajištěni a to podle § 26 odst. 1 písm. f) z.č. 273/2008 Sb., O PČR a byli eskortováni ze strany hlídky DI Rokycany k dalším úkonům na OOP ČR Rokycany. Oprávnění podle § 54 z.č. 273/2008 Sb., O PČR využito nebylo, během zákroku nebyly použity donucovací prostředky, nedošlo ke zranění osob ani škodě na majetku.

Dále byly na místě vyzvány k podání vysvětlení pracovnice na pokladnách, kdy na pokladně č. 1 v uvedené době byla Lucie XXX, nar. 00.00.0000, bytem Masarykovo náměstí 1 Rokycany. Tato uvedla, že oba chlapci prošli pokladní zónou právě u její pokladny č. 1, kdy zaplatili za cukrovinky, které nesli v ruce. O tom, že má někdo z nich něco schované v rukávu, nevěděla, ničeho si nevšimla. Hned po nich pokračovala v obsluze dalších zákazníků, uvedeným chlapcům nevěnovala pozornost. To je vše, co uvedla. Na pokladně Info, hned první pokladna za vstupními dveřmi, pracovala Kateřina XXX, nar. 00.00.0000, bytem Masarykovo náměstí 1 Rokycany. Tato uvedla, že o

případu odcizení zboží nějakými chlapci ani neví. Byla plně zaneprázdněna obsluhou zákazníků, kdy si uvedených chlapců ani nevšimla. To je vše, co uvedla.

Všechny výše uvedené osoby byly poučeny dle § 61 zák. č. 273/2008 Sb., o PČR.

Ze strany hlídky byla na místě provedena fotodokumentace, která bude ke spisů přiložena v elektronické podobě.

Ve skutku je spatřován přestupek dle § 8 odst. 1 písm. a) bod zák. č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

O celé věci a o zajištění chlapců byl telefonicky na č. 555 555 555 informován Odbor sociálně-právní ochrany dětí Rokycany, konkrétně paní XXX. S nezletilými byl sepsán úřední záznam o podání vysvětlení za přítomnosti rodičů a těmto byli následně předáni.

Zpracovala:

pprap. XXX

Příloha č. 2: Úřední záznam o zajištění 1. osoby

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje

Územní odbor Rokycany

Obvodní oddělení Rokycany

Jiráskova čp. 179, 337 01 Rokycany

Č. j. KRPP-00000/PŘ-2017-030812

Rokycany 10. února 2017

Počet stran: 3

Úřední záznam o zajištění osoby

Dne 10.02.2017 v 16:35 hod. v Rokycanech, v prodejně Albert, ul. Boženy Němcové čp. 960 Rokycany byl podle § 26 odst. 1 písm. f) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky,

zajištěn:

Jméno a příjmení: Miroslav XXX

Datum narození: 00.00.0000

Místo narození: Rokycany, okres: Rokycany

Rozený(á):

Státní příslušnost: Česká republika

Doklad:

Trvalý pobyt: Masarykovo náměstí 1 Rokycany

Současný pobyt: Masarykovo náměstí 1 Rokycany

Adresa pro účely doručování: Masarykovo náměstí 1 Rokycany

neboť zajištěná osoba

f) byla přistižena při jednání, které má znaky správního deliktu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci.

Další okolnosti zajištění:

Jmenovaný dne 16.2.2016 společně s Erikem XXX odcizil v prodejně Albert v Rokycanech na adrese Boženy Němcové 960 parfém zn. ABC v hodnotě 1500,- Kč.

Zajištění provedl a osobu poučil: pprap. Pavlína XXX

Podle § 35 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, byla provedena prohlídka zajištěné osoby, kterou provedl: pprap. Karel XXX

Při prohlídce nebyla nalezena zbraň.

O zajištění osoby byl dne 16.2.2017 v 17:00 hodin byl podle § 24 z.č. 273/2008 Sb., O PČR vyrozuměn otec Karel XXX a dále odbor sociálně právní ochrany dětí.

Nebyly dány důvody nevyrozumění podle § 24 odst. 3 zákona. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Zajištěná osoba nevyužila práva na poskytnutí součinnosti k zajištění právní pomoci na vlastní náklady podle § 24 odst. 4 zákona. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Zajištěná osoba nevyužila práva na ošetření či vyšetření podle § 24 odst. 5 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Zajištění osoby nepředcházelo předvedení podle zákona č. 273/2008 Sb., o Polici České republiky nebo jiného zákona.

Proti zajištěné osobě nebylo využito oprávnění podle § 54 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Zajištěná osoba nebyla omezena ve volném pohybu připoutáním podle § 25 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Potvrzují správnost záznamu a převzetí poučení:

Miroslav XXX

Zajištěné osobě nebyla poskytnuta strava.

Zajištěná osoba nebyla umístěná v policejní cele.

Zajištění osoby bylo ukončeno dne 10.2.2017 v 18:00 hod. předáním osoby otci Karlu XXX.

Osobu převzal: Karel XXX

Úřední záznam zpracoval:

pprap. XXX

Práva osoby omezené na svobodě

**V případě zadržení, zatčení, zajištění, předvedení od okamžiku omezení na svobodě
Policíí České republiky máte tato práva:**

- právo na respektování vaší lidské důstojnosti, a aby na vás nebyl činěn neoprávněný fyzický ani psychický nátlak,
- právo kontaktovat právního zástupce a právo na poskytnutí právní pomoci,
- právo na lékařské ošetření určeným lékařem a vyšetření lékařem dle své volby,
- právo být informován o dalším předpokládaném úředním postupu a předpokládaném trvání omezení vaší svobody, o důvodech omezení vaší osobní svobody,
- právo na poučení o vašich právech a povinnostech,
- právo být vyslechnut,
- právo odepřít výpověď,
- právo být ihned propuštěn, pominou-li důvody omezení vaší svobody.

V případě vašeho omezení na svobodě umístěním do policejní cely máte dále tato práva:

- právo na poskytnutí stravy,
- právo na přiměřený spánek,
- právo na přiměřený odpočinek,
- právo přístupu k pitné vodě a toaletě,
- právo na provedení základní hygieny,
- právo na podávání návrhů, podnětů a stížností a právo sepsat a podat stížnost na postup Policie České republiky,
- právo na přivolání policisty,
- právo na poskytnutí potřebných léků a zdravotních pomůcek,
- v případě potřeby právo na zapůjčení čistého oděvu a obuvi,

Příloha č. 3: Úřední záznam o zajištění 2. osoby

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje

Územní odbor Rokycany

Obvodní oddělení Rokycany

Jiráskova čp. 179, 337 01 Rokycany

Č. j. KRPP-00000/PŘ-2017-030812

Rokycany 10. února 2017

Počet stran: 3

Úřední záznam o zajištění osoby

Dne 10.02.2017 v 16:35 hod. v Rokycanech, v prodejně Albert, ul. Boženy Němcové čp. 960 Rokycany byl podle § 26 odst. 1 písm. f) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky,

zajištěn:

Jméno a příjmení: Erik XXX

Datum narození: 00.00.0000

Místo narození: Rokycany, okres: Rokycany

Rozený(á):

Státní příslušnost: Česká republika

Doklad:

Trvalý pobyt: Masarykovo náměstí 1 Rokycany

Současný pobyt: Masarykovo náměstí 1 Rokycany

Adresa pro účely doručování: Masarykovo náměstí 1 Rokycany

neboť zajištěná osoba

f) byla přistižena při jednání, které má znaky správního deliktu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci.

Další okolnosti zajištění:

Jmenovaný dne 16.2.2017 společně s Miroslavem XXX odcizil v prodejně Albert v Rokycanech na adrese Boženy Němcové 960 parfém zn. ABC v hodnotě 1500,- Kč.

Zajištění provedl a osobu poučil: pprap.XXX

Podle § 35 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, byla provedena prohlídka zajištěné osoby, kterou provedl: pprap.XXX

Při prohlídce nebyla nalezena zbraň.

O zajištění osoby byl dne 16.2.2017 v 17:00 hodin byl podle § 24 z.č. 273/2008 Sb., O PČR vyrozuměn otec Dezider XXX a dále odbor sociálně právní ochrany dětí.

Nebyly dány důvody nevyrozumění podle § 24 odst. 3 zákona. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Zajištěná osoba nevyužila práva na poskytnutí součinnosti k zajištění právní pomoci na vlastní náklady podle § 24 odst. 4 zákona. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Zajištěná osoba nevyužila práva na ošetření či vyšetření podle § 24 odst. 5 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Zajištění osoby nepředcházelo předvedení podle zákona č. 273/2008 Sb., o Polici České republiky nebo jiného zákona.

Proti zajištěné osobě nebylo využito oprávnění podle § 54 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Zajištěná osoba nebyla omezena ve volném pohybu připoutáním podle § 25 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Potvrzují správnost záznamu a převzetí poučení:

Erik XXX

Zajištěné osobě nebyla poskytnuta strava.

Zajištěná osoba nebyla umístěná v policejní cele.

Zajištění osoby bylo ukončeno dne 10.2.2017 v 18:00 hod. předáním osoby otci Dezideru XXX.

Osobu převzal: Dezider XXX

Úřední záznam zpracoval:

pprap. XXX

Práva osoby omezené na svobodě

**V případě zadržení, zatčení, zajištění, předvedení od okamžiku omezení na svobodě
Policíí České republiky máte tato práva:**

- právo na respektování vaší lidské důstojnosti, a aby na vás nebyl činěn neoprávněný fyzický ani psychický nátlak,
- právo kontaktovat právního zástupce a právo na poskytnutí právní pomoci,
- právo na lékařské ošetření určeným lékařem a vyšetření lékařem dle své volby,
- právo být informován o dalším předpokládaném úředním postupu a předpokládaném trvání omezení vaší svobody, o důvodech omezení vaší osobní svobody,
- právo na poučení o vašich právech a povinnostech,
- právo být vyslechnut,
- právo odepřít výpověď,
- právo být ihned propuštěn, pominou-li důvody omezení vaší svobody.

V případě vašeho omezení na svobodě umístěním do policejní cely máte dále tato práva:

- právo na poskytnutí stravy,
- právo na přiměřený spánek,
- právo na přiměřený odpočinek,
- právo přístupu k pitné vodě a toaletě,
- právo na provedení základní hygieny,
- právo na podávání návrhů, podnětů a stížností a právo sepsat a podat stížnost na postup Policie České republiky,
- právo na přivolání policisty,
- právo na poskytnutí potřebných léků a zdravotních pomůcek,
- v případě potřeby právo na zapůjčení čistého oděvu a obuvi,

Příloha č. 4: Úřední záznam o ohledání místa přestupku

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje

Územní odbor Rokycany

Obvodní oddělení Rokycany

Jiráskova čp. 179, 337 01 Rokycany

Č. j. KRPP-00000/PŘ-2017-030812

Rokycany 10. února 2017

Počet stran: 2

Úřední záznam o ohledání místa přestupku

(podle § 67 odst. 2 zákona číslo 273/2008 Sb. o Policii České republiky,
ve znění pozdějších předpisů)

I.

Úvodní část

Ohledání provedli:

pprap. XXX

Ohledání přítomni:

Josef XXX, nar. 00.00.0000, Masarykovo náměstí 1 Rokycany

Důvod ohledání:

XXX, XXX KRÁDEŽ ZBOŽÍ V OD ALBERT

Začátek ohledání:

10.02.2017 v 16:20 hod.

Místo ohledání přestupku:

ROKYCANY, ul. BOŽENY NĚMCOVÉ, čp. 960

Podmínky ohledání:

Vnitřní prostor, umělé osvětlení, denní doba, teplota 15°C

II.

Popisná část

K případu krádeže zboží v OD Albert, ke kterému došlo v době od 16:10 hod. do 16:15 hod. dne 10.2.2017.

Předmětem ohledání je regál s drogerií, který se nachází v OD Albert, ul. Boženy Němcové č.p. 960 v Rokycanech. Do OD Albert procházíme prosklenými dveřmi, které se otvírají na fotobuňku. Po průchodu těmito dveřmi se po pravé straně nachází platební terminály, kolem kterých procházíme skrz turniket do samotného prostoru OD Albert. Nacházíme se v sekci s ovocem, kterou procházíme doprava, kdy po pravé straně se nachází regály s chlazeným zbožím a po levé straně se nachází regály s koloniálním zbožím a oříšky. Za regálem s koloniálním zbožím a oříšky se stáčíme doprava, směrem do středu prodejny. Kdy ve druhé uličce vlevo, tvořené regály, se nachází ulička tvořená regály, kdy v regálu vlevo se nachází dámská kosmetika. Regál o délce 400 cm a výšce 210 cm je tvořen osmi policemi. Kdy v tomto regálu, ve vzdálenosti 200 cm, od kraje regálu v 1. polici od země, vedle dámské kosmetiky se nachází police s parfěmy. Kdy v pořadí 3. od dámské kosmetiky se nachází parfém zn. ABC, pod kterým je cenovka 1500,- Kč.

III.

Závěrečná část

Na místě byla pořízena fotodokumentace, která bude přidána ke spisovému materiálu v elektronické podobě. Služební pes nebyl nasazen z důvodu neúčelnosti. Na místě nebyly zjištěny ani zajištěny žádné stopy.

Ohledání místa přestupku bylo ukončeno dne 10.02.2017 v 16:35 hodin.

Ohledání přítomni:

Josef XXX, nebyl přítomen podpisu při sepsání
protokolu o ohledání místa činu

Ohledání provedli:

pprap. XXX

Příloha č. 5: Úřední záznam o podání vysvětlení 1.osoby

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje

Územní odbor Rokycany

Obvodní oddělení Rokycany

Jiráskova čp. 179, 337 01 Rokycany

Č. j. KRPP-00000/PŘ-2017-030812

Rokycany 10. února 2017

Počet stran: 3

Úřední záznam o podání vysvětlení

Dne 10.02.2017 v 17:15hod. v Rokycanech podal(a) vysvětlení podle § 61 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky,

Jméno a příjmení: Miroslav XXX

Datum narození: 00.00.0000

Místo narození: Rokycany, okres Rokycany

Rozený(á): XX

Státní příslušnost: Česká republika

Doklad:

Trvalý pobyt: Masarykovo náměstí 1 ROKYCANY

Současný pobyt:,tel.:

Adresa pro účely doručování:, tel.:

Zaměstnání: Základní škola Rokycany

Adresa zaměstnavatele:

Vysvětlení bylo požadováno z důvodu:

odhalení trestného činu nebo přestupku a jeho pachatele ve věci XXX, XXX ODCIZENÍ ZBOŽÍ OD ALBERT BOŽENY NĚMCOVÉ a bylo uskutečněno bez zbytečného odkladu po předchozí výzvě k dostavení na určené místo.

Postavení osoby: podezřelý

Poučení: Před podáním vysvětlení byla osoba poučena, že podle §61 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky,

(1) Policie může požadovat potřebné vysvětlení od osoby, která může přispět k objasnění skutečností důležitých pro

a) odhalení trestného činu nebo přestupku a jeho pachatele,

b) vypátrání hledané nebo pohřešované osoby anebo věci, nebo

c) přípravu a výkon opatření k zajištění bezpečnosti osoby chráněné podle tohoto zákona nebo jiného právního předpisu a v případě potřeby ji vyzvat, aby se ve stanovenou dobu, popřípadě bez zbytečného odkladu, je-li to nezbytné, dostavila na určené místo k sepsání úředního záznamu o podání vysvětlení.

(2) Dostaví-li se osoba na základě výzvy, je policista povinen s touto osobou sepsat bez zbytečného odkladu úřední záznam o podání vysvětlení.

(3) Podání vysvětlení nesmí být od osoby požadováno, pokud by tím porušila zákonem stanovenou nebo státem uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byla této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěna. Osoba může vysvětlení odepřít pouze, pokud by jím sobě nebo osobě blízké způsobila nebezpečí trestního stíhání nebo nebezpečí postihu za správní delikt.

(4) Kdo se dostaví na výzvu podle odstavce 1, má nárok na náhradu nutných výdajů a na náhradu ušlého výdělku. Náhradu poskytuje policie. Nárok na náhradu nemá ten, kdo se dostavil jen ve vlastním zájmu nebo pro své protiprávní jednání. Nárok na náhradu zaniká, jestliže jej osoba neuplatní do 7 dnů ode dne, kdy se na výzvu podle odstavce 1 dostavila; o tom musí být osoba poučena.

(5) Nevyhoví-li osoba bez dostatečné omluvy nebo bez závažných důvodů výzvě, může být předvedena. Úřední záznam o podání vysvětlení je policista povinen sepsat bez zbytečného odkladu po jejím předvedení; po sepsání tohoto záznamu policista osobu propustí.

(6) O předvedení sepíše policista úřední záznam.

Osoba poučení porozuměla a k věci uvádí následující:

Dnešního dne 10.2.2017 jsem se podal vysvětlení ve věci odcizení čokolády v prodejně Albert v Rokycanech. Toto vysvětlení jsem podal za přítomnosti mého otce Karla XXX, kdy před podáním vysvětlení jsem byl poučen dle uvedených § přiměřeně k mému věku.

K tomuto uvádím, že dne 10.2.2017 jsem šel společně s Erikem XXX do prodejny Albert v Rokycanech cca okolo 16:00 hod , přesný čas si nepamatuji. Když jsem byl s Erikem v prodejně, tak jsem si zde vybral sušenky, kdy tyto si zde vybral i Erik. Následně jsem šel s Erikem k pokladně, kdy jsme zde každý zvlášť zaplatili uvedené sušenky. Poté jsme prošli skrz kasu a za pokladnou nás zastavil nějaký mladík. Tento prohlédl Erika a u něho našel v Rukávu zastrčený parfém. O tom, že uvedený parfém Erik odcizil, jsem nevěděl, to jsem zjistil, až když ho kontroloval uvedený muž. Mě také uvedený muž zkontroloval, ale já jsem u sebe nic neměl a ani jsem zde nic neodcizil. Poté nás uvedený muž vzal do zadních prostor a na místo zavolal Policii. O tom, že XXX odcizil parfém, jsem nevěděl a ani jsem mu neříkal, aby nějaký parfém odcizil. Po příjezdu policie jsem byl převezen na policejní služebnu a zde si mě vyzvedl otec. To je vše, co bych k tomuto uvedl.

Podání vysvětlení ukončeno dne 10.02.2017 v 17:30 hod.

Úřední záznam sepsal:

prap. XXX

Vysvětlení podal(a):

Miroslav XXX

Podání vysvětlení přítomen(a):

otec

Karel XXX

Příloha č. 6: Úřední záznam o podání vysvětlení 2.osoby

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje

Územní odbor Rokycany

Obvodní oddělení Rokycany

Jiráskova čp. 179, 337 01 Rokycany

Č. j. KRPP-00000/PŘ-2017-030812

Rokycany 10. února 2017

Počet stran: 3

Úřední záznam o podání vysvětlení

Dne 10.02.2017 v 17:33hod. v Rokycanypodal(a) vysvětlení podle § 61 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky,

Jméno a příjmení: Erik XXX

Datum narození: 00.00.0000

Místo narození: ROKYCANY, okres ROKYCANY

Rozený(á): XXX

Státní příslušnost: Česká republika

Doklad:

Trvalý pobyt: Masarykovo náměstí 1 Rokycany

Současný pobyt:,tel.:

Adresa pro účely doručování: Masarykovo náměstí 1 Rokycany

Zaměstnání: Základní škola Rokycany

Adresa zaměstnavatele:

Vysvětlení bylo požadováno z důvodu:

odhalení trestného činu nebo přestupku a jeho pachatele ve věci XXX, XXX KRÁDEŽ ZBOŽÍ V OD ALBERT a bylo uskutečněno bez zbytečného odkladu po předchozí výzvě k dostavení na určené místo.

Postavení osoby: podezřelý

Poučení: Před podáním vysvětlení byla osoba poučena, že podle §61 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky,

(1) Policie může požadovat potřebné vysvětlení od osoby, která může přispět k objasnění skutečností důležitých pro

a) odhalení trestného činu nebo přestupku a jeho pachatele,

b) vypátrání hledané nebo pohřešované osoby anebo věci, nebo

c) přípravu a výkon opatření k zajištění bezpečnosti osoby chráněné podle tohoto zákona nebo jiného právního předpisu a v případě potřeby ji vyzvat, aby se ve stanovenou dobu, popřípadě bez zbytečného odkladu, je-li to nezbytné, dostavila na určené místo k sepsání úředního záznamu o podání vysvětlení.

(2) Dostaví-li se osoba na základě výzvy, je policista povinen s touto osobou sepsat bez zbytečného odkladu úřední záznam o podání vysvětlení.

(3) Podání vysvětlení nesmí být od osoby požadováno, pokud by tím porušila zákonem stanovenou nebo státem uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byla této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěna. Osoba může vysvětlení odepřít pouze, pokud by jím sobě nebo osobě blízké způsobila nebezpečí trestního stíhání nebo nebezpečí postihu za správní delikt.

(4) Kdo se dostaví na výzvu podle odstavce 1, má nárok na náhradu nutných výdajů a na náhradu ušlého výdělku. Náhradu poskytuje policie. Nárok na náhradu nemá ten, kdo se dostavil jen ve vlastním zájmu nebo pro své protiprávní jednání. Nárok na náhradu zaniká, jestliže jej osoba neuplatní do 7 dnů ode dne, kdy se na výzvu podle odstavce 1 dostavila; o tom musí být osoba poučena.

(5) Nevyhoví-li osoba bez dostatečné omluvy nebo bez závažných důvodů výzvě, může být předvedena. Úřední záznam o podání vysvětlení je policista povinen sepsat bez zbytečného odkladu po jejím předvedení; po sepsání tohoto záznamu policista osobu propustí.

(6) O předvedení sepíše policista úřední záznam.

Osoba poučení porozuměla a k věci uvádí následující:

Před podáním vysvětlení jsem byl poučen dle shora uvedených §§ s ohledem na svůj věk. Podání vysvětlení byl přítomen můj otec Dezider XXX.

Dnešního dne 10.2.2017 jsem šel společně s Mírou XXX do prodejny Albert v ul. Boženy Němcové v Rokycanech, kam jsme si šli koupit sušenky. V krámu mi Míra řekl, že mám odcizit parfém, tak jsem šel k regálu s kosmetikou a vzal jsem nějaký parfém. Míra mi radil, ať to vezmu a schovám pod rukáv. Já to takhle udělal a potom nás chytili hlídači. Míra nesebral nic, ale pomáhal mi s touhle krádeží parfému. Více jsme tam nesebrali. Více se k věci vyjadřovat nebudu, nerozumím tomu.

Podání vysvětlení ukončeno dne 10.02.2017 v 17:15 hod.

Úřední záznam sepsal:

prap. XXX

Vysvětlení podal(a):

Erik XXX

Podání vysvětlení přítomen(a):

Dezider XXX

Otec

Příloha č. 7: Úřední záznam o odložení

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje

Územní odbor Rokycany

Obvodní oddělení Rokycany

Jiráskova čp. 179, 337 01 Rokycany

Č. j. KRPP-00000/PŘ-2017-030812

Rokycany 19. února 2017

Počet stran: 1

Úřední záznam

Vzhledem k tomu, že pachatelé drobné krádeže z OD Albert v ul. Boženy Němcové č. p. 960 v Rokycanech ze dne 10.02.2016, Miroslav XXX, nar. 00.00.0000, trv. bytem Masarykovo náměstí 1 Rokycany a Erik XXX, nar. 00.00.0000 v Rokycany, trv. bytem Masarykovo náměstí 1 Rokycany, v době spáchání nedovršili 15. rok svého věku, bude celá věc dle § 76 odst. 1 písm. d) zák. č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, s odkazem na § 18 zák. č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, odložena.

Zpracovala:

pprap. XXX

Příloha č. 8: Upozornění OSPOD

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje

Územní odbor Rokycany

Obvodní oddělení Rokycany

Jiráskova čp. 179, 337 01 Rokycany

Č. j. KRPP-00000/PŘ-2017-030812

Rokycany 19. února 2017

Počet listů: 1

Městský úřad Rokycany

Odbor sociálně právní ochrany dětí

Masarykovo náměstí 1

Rokycany

337 01

Upozornění

Podle § 15 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, Vás

upozorňuji

na níže uvedené skutečnosti, které se dotýkají Vaší činnosti a mohou vést k ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti:

Dne 10.2.2017 odcizili společným jednáním Miroslav XXX, nar. 00.00.0000, bytem Masarykovo náměstí 1 Rokycany a Erik XXX, nar. 00.00.0000, bytem Masarykovo náměstí 1 Rokycany v prodejně Albert v Rokycanech na adrese Boženy Němcové 960 Rokycany parfém zn. ABC v hodnotě 1500,- Kč. Vzhledem k věku obou chlapců vás na uvedenou skutečnost upozorňuji k přijetí opatření z vaší strany.

pprap. XXX

npor. XXX